

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

POROČILO O DELU IN POSLOVANJU NACIONALNE AGENCIJE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KAKOVOST V VISOKEM ŠOLSTVU V LETU 2012

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Uvodna beseda

Zaradi zamenjave vodstva Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu (v nadaljevanju: agencija) aprila leta 2012 je bil delovni in finančni načrt za leto 2012 sprejet šele konec junija 2012. Podrobnejši načrt s konkretnimi nalogami in roki zanje je bilo zato mogoče pripraviti le za dobro polovico leta. Kljub temu je bil zelo ambiciozen, saj je morala agencija poleg akreditacij oziroma zunanjih evalvacij visokošolskih zavodov, študijskih programov in višjih strokovnih šol, reorganizacije svojega dela, oživitve sodelovanja s tujimi agencijami in združenji za kakovost ter drugih nalog opraviti samoevalvacijo in se pripraviti na zunanjo evalvacijo, da bi lahko čim prej izpolnila pomemben cilj, to je polnopravno članstvo v evropski mreži agencij za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu (European Association for Quality Assurance in Higher Education – ENQA) in vpis v evropski register agencij (European Quality Assurance Register for Higher Education – EQAR).

Eden izmed temeljev za uresničitev tega cilja je upoštevanje v strategiji opredeljene povezovalne vloge agencije, zato si je ves čas prizadevala za dejavnejše in bolj odprto sodelovanje z deležniki v visokem in višjem šolstvu, in sicer tako pri izboljševanju notranjega kot zunanjega sistema kakovosti. Prizadevala si je za doslednejše upoštevanje standardov in smernic za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area – ESG), skupaj z deležniki pa za široko sprejet in priznan sistem zunanjega zagotavljanja kakovosti. Le tako lahko uresničuje svoje poslanstvo in vizijo ter deluje po opredeljenih vrednotah.

Agencija se zaveda, da razvijanje terciarnega izobraževanja in kulture kakovosti ni le (samo)odgovornost tistih, ki izobražujejo in raziskujejo, ter drugih zunanjih deležnikov, temveč je tesno povezano prav s kakovostnim delom agencije. Gre za vzajemen in pregleden proces, temelječ na sodelovanju, zaupanju in spoštovanju dogovorjenih postopkov in meril, ki bodo v pomoč pri vzpostavitvi učinkovitega sistema kakovosti v visokem in višjem šolstvu.

Tatjana Debevec,
v. d. direktorja

Ljubljana, marec 2013

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Vsebina

IZ STRATEGIJE RAZVOJA AGENCIJE ZA OBDOBJE 2011–2016	3
OPREDELITEV NALOG V DELOVNEM IN FINANČNEM NAČRTU ZA LETO 2012 TER PRIKAZ NJIHOVEGA URESNIČEVANJA	4
PREGLED DELA ORGANOV ODLOČANJA AGENCIJE NA PRVI IN DRUGI STOPNJI	6
PRIKAZ URESNIČEVANJA NALOG PO POGLAVJIH IZ DELOVNEGA NAČRTA AGENCIJE ZA LETO 2012	11
A) AKREDITACIJE VISOKOŠOLSКИH ZAVODOV IN ŠTUDIJSКИH PROGRAMOV TER ZUNANJE EVALVACIJE VIŠJIH STROKOVNIH ŠOL	11
B) PRIPRAVA NA VČLANITEV AGENCIJE V ENQA IN VPIS V EQAR	19
C) VZPOSTAVITEV CELOVITEGA INFORMACIJSKEGA SISTEMA AGENCIJE	22
D) VPIS STROKOVNJAKOV V REGISTER AGENCIJE, PRENOVA NJIHOVEGA IZOBRAŽEVANJA IN REGISTRA	24
E) REORGANIZACIJA DELA AGENCIJE	28
F) PRIKAZ URESNIČEVANJA NALOG, OPREDELJENIH PO POSAMEZNIH STRATEŠKIH USMERITVAH DO LETA 2013 V STRATEGIJI AGENCIJE 2011 – 2016	30
VIRI	48
Sredstva ESS	50
SKLEP	56

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

IZ STRATEGIJE RAZVOJA AGENCIJE ZA OBDOBJE 2011–2016

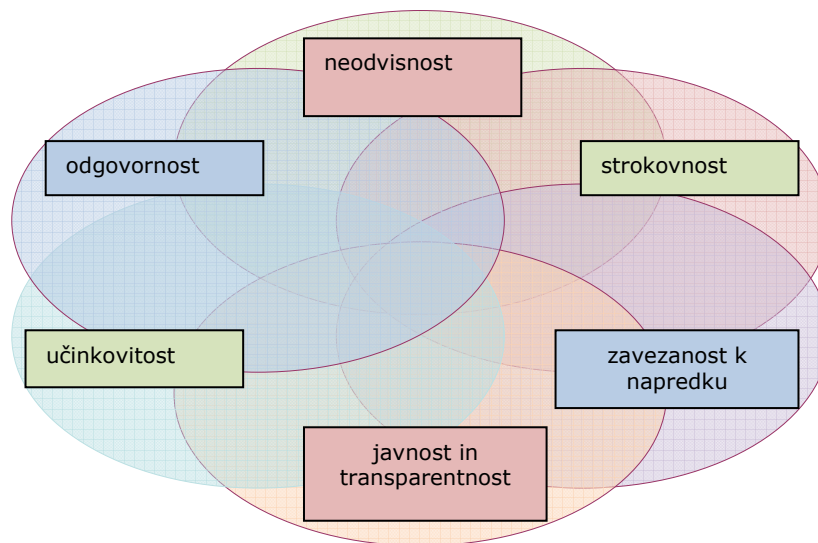
Poslanstvo

Agencija skrbi za razvoj in delovanje sistema zagotavljanja kakovosti v slovenskem visokem šolstvu. Deluje vsebinsko in formalno odgovorno ter svetovalno do vseh deležnikov in udeležencev v terciarnem izobraževanju v skladu z evropskimi in svetovnimi smermi razvoja.

Vizija

Agencija bo s sistemom razvoja zagotavljanja kakovosti pripomogla k temu, da bo visoko šolstvo v Sloveniji izobraževalno in raziskovalno kakovostno, mednarodno prepoznavno, konkurenčno in enakovredno vključeno v svetovni visokošolski prostor.

Vrednote

Strateški cilji

1. razvoj in delovanje sistema zagotavljanja kakovosti
2. spremljanje napredka in utrjevanje kulture kakovosti visokega šolstva
3. umeščanje in prepoznavanje vloge, pomena in kakovosti delovanja agencije v javnosti
4. soustvarjanje in razvoj politike visokega šolstva na področju kakovosti
5. spodbujanje kakovosti transnacionalnega izobraževanja
6. vključitev agencije v mednarodna združenja (ENQA in EQAR)
7. zagotavljanje visoko kakovostnih svetovalnih storitev agencije s strokovno usposobljenimi kadri

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

OPREDELITEV NALOG V DELOVNEM IN FINANČNEM NAČRTU ZA LETO 2012 TER PRIKAZ NJIHOVEGA URESNIČEVANJA

Medtem ko so bile naloge agencije v delovnih načrtih in poročilih o delu do leta 2011 opredeljene po štirih vsebinskih usmeritvah:

1. zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu;
2. priprava in sprejem meril in drugih aktov agencije;
3. organizacija delovanja agencije;
4. zagotavljanje kakovosti dela agencije;

so bile naloge v delovnem in finančnem načrtu za leto 2012 (v nadaljevanju: delovni načrt) prvič opredeljene (določene) ob upoštevanju strateških ciljev agencije oziroma aktivnosti za doseg te ciljev do leta 2013 (Strategija razvoja agencije za obdobje 2011 – 2016, sprejeta na svetu agencije novembra 2011), po katerih je delovanje agencije usmerjeno na:

1. vzpostavitev in razvoj sistema zagotavljanja kakovosti agencije;
2. preoblikovanje sistema zagotavljanja kakovosti v visokem in višjem šolstvu ter
3. sodelovanje pri razvoju visokega šolstva v Sloveniji.

Navedene strateške usmeritve se nanašajo na skrb za kakovostno delo agencije prek samoevalvacije in zunanje evalvacije agencije, sodelovanje z zunanjimi deležniki oziroma vzpostavljanje učinkovitega in sporazumno dogovorjenega sistema zunanjega zagotavljanja kakovosti ter sodelovanje z evropskim visokošolskim prostorom (European Higher Education Area – EHEA) ob upoštevanju evropskih standardov in smernic za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu (European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area – ESG).

Konkretne naloge v letu 2012 so bile prikazane:

- po aktivnostih, ki so povezane z dvema ali vsemi tremi strateškimi usmeritvami in jih zato ni bilo mogoče razmejiti le na eno;
- po strateških usmeritvah tam, kjer je bilo mogoče v strategiji opredeljene aktivnosti večinoma povezati s posamezno strateško usmeritvijo.

Osrednji del delovnega načrta je tako v zaokroženih poglavjih v preglednicah vseboval izvedbene cilje, aktivnosti in naloge, ki bi jih bilo mogoče opraviti do konca leta 2012 oziroma končati v letu 2013 (*informacijski sistem*). Poleg odgovornih nosilcev so bili navedeni okvirni roki za izvedbo načrtovanih aktivnosti in predvideni rezultati.

V delovnem načrtu je bila posebna pozornost namenjena neuresničenim nalogam iz leta 2011, predvsem samoevalvaciji agencije in pripravi na zunanjo evalvacijo ter včlanitev v ENQA in EQAR. Za pglavitne naloge si je agencija postavila še: povečano sodelovanje v mednarodnih projektih, vzpostavitev večjega zaupanja med deležniki in agencijo, boljše sodelovanje ter okrepitev svetovalne vloge agencije, sprotno obveščanje o akreditacijskih in evalvacijskih odločitvah, vzpostavitev informacijskega sistema

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

agencije, učinkovitejšo oziroma večjo porabo načrtovanih sredstev iz evropskih skladov ter reorganizacijo dela.

K delovnemu načrtu v letu 2012 je svet agencije dal soglasje na 51. seji 28. junija 2012.

V Poročilu o delu in poslovanju agencije v letu 2012 je uresničevanje nalog iz delovnega načrta najprej na kratko prikazano prek pregleda dela sveta agencije kot najvišjega organa odločanja na prvi stopnji ter pritožbene komisije kot organa odločanja na drugi stopnji.

V nadaljevanju je uspešnost agencije pri uresničevanju postavljenih nalog prikazana po poglavjih iz delovnega načrta za leto 2012, in sicer:

- akreditacije visokošolskih zavodov in študijskih programov ter evalvacije višjih strokovnih šol;
- priprava na včlanitev agencije v ENQA in vpis v EQAR;
- vzpostavitev celovitega informacijskega sistema agencije;
- vpis strokovnjakov v register agencije, prenova njihovega izobraževanja in registra;
- reorganizacija dela agencije;
- prikaz uresničevanja nalog, opredeljenih po posameznih strateških usmeritvah do leta 2013 v strategiji agencije 2011 – 2016;
- finančni in kadrovski viri.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

PREGLED DELA ORGANOV ODLOČANJA AGENCIJE NA PRVI IN DRUGI STOPNJI

I. SVET AGENCIJE

Svet agencije se je v letu 2012 in prvih treh mesecih leta 2013 sestal kar na 22 sejah; od tega so bile 3 dopisne. V primerjavi s prejšnjima letoma se je število dopisnih sej močno zmanjšalo (leta 2010 in 2011 je bilo skupaj 20 dopisnih sej), prvič pa so bile kar 4 seje več, kot je bilo predvideno po načrtu za leto 2012. V primerjavi z letom 2011 je svet agencije močno povečal število akreditacijskih in evalvacijskih odločitev – prikazane so v poglavju »A) Akreditacije visokošolskih zavodov in študijskih programov ter evalvacije višjih strokovnih šol« na strani 12 – poleg tega se je intenzivno ukvarjal predvsem še s samoevalvacijo agencije; spremembami Zakona o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/2012-UPB7, 40/2012-ZUJF, 57/2012-ZPCP-2D, 109/2012; v nadaljevanju ZViS) in s tem povezanimi javnimi razpravami, nastopi v državnem zboru, državnem svetu ..., sestanki na pristojnem ministrstvu; spremembami meril; transnacionalnim izobraževanjem ter izbiro direktorja agencije na treh javnih natečajih. Člani sveta agencije so se aktivno udeleževali različnih konferenc in posvetov.

Svet agencije se je na začetku leta 2012 na več sejah ukvarjal s kadrovsko problematiko in zamenjavo vodstva agencije na 48. seji 24. aprila 2012. Za vodenje je za šest mesecev imenoval vršilko dolžnosti direktorja, 25. oktobra jo je imenoval vnovič.

Samoevalvacija agencije

Poleg projektne skupine za pripravo na včlanitev agencije v ENQA in vpis v EQAR, ki so jo sestavljali člani sveta, strokovni delavci agencije in zunanja strokovnjakinja, je svet agencije na začetku leta 2012 imenoval še delovno skupino za samoevalvacijo agencije, ki jo sestavljajo strokovni delavci agencije. Skupini je naložil tudi pripravo samoevalvacijskega poročila agencije.

Svet agencije je vse leto intenzivno spremljal potek samoevalvacijskih postopkov. Na začetku leta 2012 se je seznanil z odločitvami projektne skupine za zunanjo evalvacijo, po katerih je treba pristop k ENQA osnovati na izpolnjevanju standardov ESG oziroma analiziranju doseganja teh standardov v samoevalvacijskih postopkih, za lažje spremljanje poteka teh postopkov pa izdelati akcijski načrt. Ta načrt je bil svetu predstavljen na aprilski seji. Do novembra, ko se je svet prvič seznanil z nastajanjem in zasnovo samoevalvacijskega poročila, ga je v. d. direktorja sproti obveščala o uresničevanju nalog iz akcijskega načrta. Na decembrski seji se je podrobneje seznanil s sestavo poročila in dal vsebinska priporočila k osnutku. Januarja 2013 je obravnaval predlog samoevalvacijskega poročila. Menil je, da je dobro pripravljen, in dal še nekaj vsebinskih pripomb predvsem glede predstavitve delovanja agencije, prikazovanja evalvacijskih metod idr.

Svet je dal soglasje k samoevalvacijskemu poročilu agencije na 62. seji 13. marca 2013.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Spremembe Zakona o visokem šolstvu (ZViS) in meril

1. Svet agencije se je pri svojem delu ves čas srečeval s težavami oziroma omejitvami pri odločanju v akreditacijskih postopkih, nastalih zaradi veljavnih določb Zakona o visokem šolstvu (v nadaljevanju ZViS) ter tudi Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov (v nadaljevanju: merila za akreditacijo), sprejetih na njegovi podlagi. Zato se je odločil, da pripravi predlog za spremembe ZViS in ga pošlje takrat še Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport (v nadaljevanju: ministrstvo, pristojno za visoko in višje šolstvo) ter da začne prenavljati merila za akreditacijo.

Člani sveta agencije so vse leto delali v delovni skupini za prenovo aktov agencije; skupina je najprej začela prenavljati merila za akreditacijo. Svet agencije je osnutek sprememb meril za akreditacijo in predlogov za spremembe ZViS obravnaval večkrat, najbolj podrobno pa na 53. seji 30. avgusta 2012; sejo je namenil samo tej problematiki.

Stališča sveta agencije in vzroki za spreminjanje ZViS ter prenovo meril so podrobneje pojasnjeni v poglavju F, in sicer za ZViS pri uresničevanju strateške usmeritve »III. Sodelovanje pri razvoju visokega šolstva« na strani 44; za merila pa pri uresničevanju strateške usmeritve »II. Preoblikovanje sistema zagotavljanja kakovosti v visokem in višjem šolstvu« na strani 39.

2. Prav konec avgusta 2012 je ministrstvo, pristojno za visoko in višje šolstvo, poslalo v javno obravnavo predlog novele ZViS, s katerim se svet agencije oziroma agencija ni mogel strinjati. Največ pripomb je imel na predlagano spremembo sestave sveta agencije, izbiro in način imenovanja njegovih članov, določbe o transnacionalnem izobraževanju ter določbe v zvezi s podaljšanjem akreditacije. Predsednica sveta in člani sveta ter v. d. direktorja agencije so predstavili svoje mnenje o noveli v Državnem zboru Republike Slovenije (v nadaljevanju: državni zbor), odborih državnega zbora, Državnem svetu Republike Slovenije (v nadaljevanju: državni svet), v javnih občilih; agencija pa je sproti objavljala odzive na dogajanja v zvezi z novelo ZViS na svojih spletnih straneh. Svet agencije si je v zvezi s predlaganimi spremembami ZViS pridobil tudi mnenje ENQA in EQAR o standardu neodvisnosti agencije. Državnemu zboru in pristojnemu ministrstvu je tudi pisno poslal pripombe k noveli, ki so poleg tega vsebovale novi predlog sveta za spremembe ZViS z utemeljitvami.

Problematiko v zvezi z novelo ZViS je svet agencije obravnaval na več zaporednih sejah od septembra do decembra 2012. Večkrat je sprejel sklep, da si bo še naprej prizadeval za upoštevanje svojih stališč in predlogov, in pozival ministrstvo, pristojno za visoko in višje šolstvo, k skupnim sestankom. Decembra 2012 sta bila dva sestanka, na katerih je agencija utemeljevala svoja stališča in vplivala na odločitev glede nespremenjenih določb ZViS o svetu agencije ter dosegla sporazumne rešitve v zvezi z oddajo vloge za podaljšanje akreditacije; najmanj uspeha je imela pri spremembi 33. c člena ZViS, ki ureja transnacionalno izobraževanje.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

3. Svet agencije je veliko svojega dela namenil tudi **sprejemanju novih aktov oziroma nujnemu spreminjanju meril** (na primer zaradi sprememb zakonodaje). Marca 2012 je po številnih usklajevanjih z deležniki sprejel Merila za visokošolsko transnacionalno izobraževanje, junija 2012 pa Akt o spremembi Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov na podlagi interventnega Zakona za uravnoteženje javnih financ; merila za akreditacijo je spremenil še enkrat, in sicer januarja 2013 zaradi uskladitve z novelo ZViS.

Dokumenti agencije

Svet agencije je do aprila 2012 večkrat obravnaval osnutek Poročila o delu in poslovanju agencije v letu 2011. Soglasje je dal na majski seji, in sicer k prečiščenemu besedilu poročila, ki ga je pripravila v. d. direktorja, in hkrati sprejel pojasnjevalni dopis k poročilu.

Zaradi menjave vodstva konec aprila 2012 je svet agencije osnutek novega Delovnega in finančnega načrta agencije za leto 2012 obravnaval šele junija 2012. Z načrtom je soglašal.

Svet agencije je obravnaval še vrsto drugih različnih dokumentov:

- samoevalvacijsko poročilo agencije;
- poslovno poročilo za leto 2012;
- priročnik za strokovnjake;
- predstavitevno brošuro agencije;
- potrdil je zavezo Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu ipd.

Strokovnjaki, usposabljanje, posveti

Svet agencije je spomladi 2012 spremenil Merila za uvrstitev v register strokovnjakov (v nadaljevanju: merila za strokovnjake), tako da je ob sicer že uveljavljenih postopkih omogočil pridobivanje izkušenih in priznanih strokovnjakov tudi s posebnim povabilom sveta. Ves čas se je na sejah seznanjal s samoevalvacijskimi izsledki glede usposabljanja kandidatov za strokovnjake in njihovega dela ter potrebo po izboljšanju priročnika za strokovnjake. Člani sveta so aktivno sodelovali na posvetu za strokovnjake decembra 2012, po posvetu pa sprejeli več sklepov, najpomembnejši so bili:

- treba je pripraviti spremembo meril za strokovnjake;
- pri pripravi končne različice priročnika se upoštevajo priporočila strokovnjakov ter zagotovi objava in izdaja priročnika;
- agencija bo vzpostavila spletni forum za odprta vprašanja strokovnjakov in izmenjavo mnenj.

Svet agencije se je sproti seznanjal tudi s pomanjkanjem strokovnjakov študentov ter o težavah, ki jih ima agencija ob tem. Tej tematiki je bil namenjen poseben sestanek med predsednico sveta, vodstvom agencije ter predstavnikoma Študentske organizacije Slovenije.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Akreditacijski postopki

Poleg odločanja o akreditacijah študijskih programov, visokošolskih zavodov in zunanjih evalvacijah višjih strokovnih šol ter predvsem težav, povezanih s presojo določb veljavne zakonodaje in meril za akreditacijo glede izpolnjevanja pogojev za znanstveno-raziskovalno delo, glede ustreznosti nosilcev predmetov, njihovega pedagoškega in raziskovalnega dela, stabilnosti kadrovske strukture, je svet na sejah večkrat razpravljal tudi o racionalizaciji postopkov oziroma njihovem združevanju, prizadeval si je za izboljšanje ustnih obravnav, boljšo pripravljenost strokovnih delavcev na vodenje obravnav in večje sodelovanje članov sveta pri obravnavah; za sistematično izboljševanje kakovosti zapisa odločb in pomoč članov sveta pri tem ter drugo.

Sodelovanje z deležniki

Predsednica in člani sveta agencije so se vse leto udeleževali delovnih sestankov, posvetov, razprav in drugih dogodkov, sprti so obravnavali pobude oziroma vprašanja različnih deležnikov.

Poleg udeležbe na dogodkih, ki so bili povezani s spreminjanjem zakonodaje in meril ter usposabljanjem strokovnjakov agencije, je svet sodeloval predvsem:

1. z vodstvi in drugimi predstavniki univerz oziroma visokošolskih zavodov (npr. v zvezi s podaljšanjem akreditacije visokošolskih zavodov ali študijskih programov);
2. s predstavniki ministrstva, pristojnega za visoko in višje šolstvo: v zvezi z informacijskim sistemom e-VŠ in vpisom v razvid visokošolskih zavodov, čimprejšnjim prehodom na institucionalno akreditacijo, transnacionalnim izobraževanjem, povečanjem proračunskih sredstev za delo agencije ...;
3. konferencah, posvetih: simpozij zagotavljanja kakovosti v Mestnem muzeju v Ljubljani ob drugi obletnici delovanja agencije, konferenca *Bolonja včeraj, danes in jutri*, novembra 2012 (aktivna udeležba članov sveta), srečanja bolonjskih ekspertov ...;

Svet je redno obravnaval vprašanja različnih deležnikov (o presoji študija na daljavo, dislociranih enotah v tujini ipd.) ter različne pobude oziroma obvestila o nepravilnostih na visokošolskih zavodih.

Imenovanje direktorja agencije

Svet je veliko časa namenil tudi javnim natečajem oziroma izbiri novega direktorja agencije. O tem je razpravljal in odločal na 9 sejah. Prvi javni natečaj za izbiro direktorja je objavil maja 2012, drugega julija 2012, tretjega pa novembra 2012. Skupaj je opravil razgovore s petimi kandidati, ki jih je natečajna komisija ocenila kot primerne za direktorja agencije. Novega direktorja je prvič imenoval na 55. seji, ta naj bi vodenje agencije prevzel 26. 10. 2012. Na 57. seji je na željo kandidata sklep o imenovanju

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

razveljavil in znova imenoval vršilko dolžnosti direktorja, ki je to nalogo že opravljala od 25. aprila 2012.

Tretji javni natečaj za izbiro direktorja je bil uspešen, svet agencije ga je imenoval na 62. seji 13. marca 2013.

II. PRITOŽBENA KOMISIJA

Zaradi majhnega števila na novo odstopljenih zadev sveta agencije pritožbeni komisiji je imela ta v letu 2012 le dve seji.

Šesta seja je bila dopisna in je trajala od 22. 6. 2012 do 26. 6. 2012. Na njej je pritožbena komisija sprejela sklep, da odstopi predlog visokošolskega zavoda za ponovno obravnavo vloge za pridobitev soglasja k študijskemu programu v pristojno reševanje svetu agencije.

Sedma seja je bila 15. 11. 2012. Na njej je pritožbena komisija sprejela dve odločitvi, s katerima je v obeh primerih:

- pritožbi zoper odločbo sveta agencije ugodila, izpodbijano odločbo odpravila in zadevo vrnila organu prve stopnje v ponovno odločanje.

Najpomembnejša ugotovitev pritožbene komisije glede obeh izpodbijanih odločb je bila neobrazloženost odločitve sveta agencije v posameznih delih odločbe. Pritožbena komisija je poudarila, da svet agencije v izpodbijanih odločbah večkrat le povzema dejansko stanje, ki ga je ugotovila skupina strokovnjakov, ter pravno podlago očitanih zahtev. Samo s tem pa iz izpodbijanih odločb niso razvidni razlogi sveta agencije za odločitev. Ob takem pomanjkanju razlogov za izpodbijano odločitev odločb ni mogoče preizkusiti, s čimer je podana bistvena kršitev določb postopka iz 7. točke drugega odstavka 237. člena ZUP. Zato bo moral v ponovljenem postopku svet agencije svojo odločitev obrazložiti.

Pritožbena komisija je tudi ocenila, da so nekatere določbe v merilih za akreditacijo zapisane zelo splošno in dopuščajo različne interpretacije, ki jih mora svet agencije v odločbi pojasniti.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

PRIKAZ URESNIČEVANJA NALOG PO POGLAVJIH IZ DELOVNEGA NAČRTA AGENCIJE ZA LETO 2012

A) AKREDITACIJE VISOKOŠOLSKIH ZAVODOV IN ŠTUDIJSKIH PROGRAMOV TER ZUNANJE EVALVACIJE VIŠJIH STROKOVNIH ŠOL

Akreditacije visokošolskih zavodov in študijskih programov ter zunanje evalvacije višjih strokovnih šol so temeljna dejavnost agencije. Gre za zunanji sistem zagotavljanja kakovosti zaradi nenehnega izboljševanja visokošolskega izobraževanja in omogočanja kakovostne, mednarodno primerljive in priznane izobrazbe.

Akreditacije v visokem šolstvu

Končani postopki od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012

Agencija je končala **212** akreditacijskih oziroma evalvacijskih postopkov, od tega je:

- podelila akreditacijo **93** študijskim programom (prve, druge in tretje bolonjske stopnje);
- podaljšala akreditacijo **68** študijskim programom;
- podelila akreditacijo **6** visokošolskim zavodom;
- podaljšala akreditacijo **1** visokošolskemu zavodu;
- akreditirala spremembe **44** študijskih programov.

Nekončani postopki (stanje na dan 31. 12. 2012)

Konec leta 2012 so v zakonskih rokih potekali postopki še za akreditacijo 93 študijskih programov ter 22 visokošolskih zavodov). Agencija je do konca leta opravila evalvacijska obiska dveh univerz, in sicer Univerze v Ljubljani in Univerze na Primorskem, ter 17 visokošolskih zavodov.

Zunanje evalvacije višjih strokovnih šol

Končani postopki od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012

Agencija je sprejela **7** mnenj o doseganju z zakonom predpisanih standardov.

Nekončani postopki (stanje na dan 31. 12. 2012)

Agencija je do konca leta opravila še evalvacijske obiske 13 višjih strokovnih šol.

Izredne zunanje evalvacije

V letu 2012 so bile prvič opravljene izredne zunanje evalvacije 5 študijskih programov na treh različnih javnih in zasebnih visokošolskih zavodih v skladu z 51. š. členom ZViS ter četrtem in petim odstavkom 37. člena in drugim odstavkom 49. člena meril za akreditacijo. Vsi programi so bili z zdravstvenega področja, trije s t. i. področja reguliranih poklicev v skladu z direktivami Evropske unije.

Postopki za izredne evalvacije so bili uvedeni leta 2011 po uradni dolžnosti. Agencija je namreč dalj časa od različnih visokošolskih deležnikov (Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, Ministrstva za zdravje, bolnišnic, v katerih so študenti opravljali prakso, študentov, ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo ...) prejela več pobud in predlogov za ureditev stanja na teh visokošolskih zavodih, svet agencije pa je po pregledu dokumentacije in priloženih dokazil presodil, da so izkazani upravičeni sumi v neskladnost izvajanja akreditiranih študijskih programov z merili, zlasti glede kadrovske sestave, pomanjkanja ustreznih mest za praktično izobraževanje študentov, izobrazbe oziroma usposobljenosti mentorjev, postopka in vsebine spreminjanja študijskih programov, uveljavljanja pravic študentov ..., zato je sprejel sklep o začetku postopka za izredno evalvacijo.

V postopku izredne evalvacije so skupine strokovnjakov na evalvacijskih obiskih proučevale domnevne neskladnosti z zakonom in merili. Razmere so bile po ugotovitvah strokovnjakov slabe na enem zavodu, na katerem so presojali izvedbo dveh študijskih programov (prve in druge stopnje), na dveh zavodih pa je bil položaj boljši. Svet agencije je zato prvemu zavodu naložil, da pomanjkljivosti odpravi v enem letu in pol, drugima dvema pa, da jih odpravita v treh letih. Po tem obdobju bo v postopku vnovične zunanje evalvacije svet agencije ugotavljal, ali bo zavodom akreditacijo podaljšal za sedem let ali pa je ne bo podaljšal.

Negativne odločitve

Od začetka svojega delovanja svet agencije ni podelil akreditacije 28 študijskim programom in 5 visokošolskim zavodom (gre za prve akreditacije programov in zavodov), ker za to niso bili izpolnjeni z ZViS določeni pogoji in merila za akreditacijo. Skupaj gre torej za 33 »negativnih akreditacij«; od 1. 1. 2012 do 21. 3. 2012 jih je bilo 10 (od tega je šlo za eno spremembo študijskega programa):

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Preglednica 1: NEGATIVNE AKREDITACIJSKE DLOČITVE SVETA V ODBDOBJU OD 1. 1. 2012 DO 31. 3. 2013

Akreditacije v visokem šolstvu

Naloga	Izvedba in odgovornost	Število negativnih odločitev sveta
Študijski programi		
Prva akreditacija študijskih programov	sektor za kakovost/ svet agencije	6
Podaljšanje akreditacije študijskih programov		0
SKUPAJ ŠTUDIJSKI PROGRAMI		6
Visokošolski zavodi		
Prva akreditacija visokošolskih zavodov		2
Podaljšanje akreditacije visokošolskih zavodov		0
Preoblikovanje visokošolskih zavodov		1
SKUPAJ VISOKOŠOLSKI ZAVODI		3

Opomba: v preglednici niso upoštevane negativne odločitve glede sprememb študijskih programov.

Svet agencije akreditacije ni podelil večinoma zato, ker je presodil, da niso izpolnjeni pogoji in merila za znanstveno-raziskovalno in strokovno delo (ustanovitelj brez ustreznih raziskovalnih ali aplikativnih projektov in programov) ter kadrovska merila (kadrovska sestava in stabilnost, povezanost pedagoškega in raziskovalnega dela predvidenih visokošolskih učiteljev in sodelavcev z dejavnostjo (študijsko področje in znanstvene ali umetniške discipline), za katero naj bi se zavod ustanovil, oziroma s predmeti v študijskem programu, katerih nosilci naj bi bili). Pogosti vzroki za negativno odločitev pri podeljevanju akreditacije študijskim programom so bili tudi: nekonsistentnost študijskega programa s predvidenimi cilji, kompetencami in učnimi izidi ter neustrezni predmetniki.

Akreditacije vlog v prvih treh mesecih leta 2013 in vloge v postopkih

Spodnji preglednici prikazujeta:

- število prvih in podaljšanih akreditacij študijskih programov, visokošolskih zavodov in število mnenj o višjih strokovnih šolah v prvih treh mesecih v letu 2013;
- vse akreditacijske postopke, ki še potekajo (stanje 31. 3. 2013).

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education**Preglednica 2: AKREDITACIJE VLOG OD 1. 1. 2013 DO 21. 3. 2013**

Akreditacije v visokem šolstvu		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Število akreditacij
Študijski programi		
Prva akreditacija študijskih programov	sektor za kakovost/ svet agencije	13
Podaljšanje akreditacije študijskih programov		16
SKUPAJ ŠTUDIJSKI PROGRAMI		29
Visokošolski zavodi		
Prva akreditacija visokošolskih zavodov		0
Podaljšanje akreditacije visokošolskih zavodov		4
Preoblikovanje visokošolskih zavodov		1
SKUPAJ VISOKOŠOLSKI ZAVODI		5
Evalvacije višjih strokovnih šol		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Število mnenj
Zunanja evalvacija višjih strokovnih šol	sektor za kakovost/ svet agencije	3

Preglednica 3: POSTOPKI, KI POTEKAJO (stanje na dan 31. 3. 2013)

Akreditacije v visokem šolstvu				
Naloga	Izvedba in odgovornost	Obravnava vlog, vloženih pred letom 2013 (do 31. 12. 2012)	Obravnava vlog, vloženih leta 2013 (od 1. 1. 2013)	Skupaj
Študijski programi				
Prva akreditacija študijskih programov	sektor za kakovost/ svet agencije	19	12	31
Podaljšanje akreditacije študijskih programov		48	17	65
Akreditacija področij študijskih programov		/	1	1
SKUPAJ ŠTUD. PROGRAMI		67	30	97
Visokošolski zavodi				
Prva akreditacija visokošolskih zavodov	sektor za kakovost/ svet agencije	6	/	6
Podaljšanje akreditacije visokošolskih zavodov		11	1	12
Preoblikovanje visokošolskih zavodov		1	1	2
SKUPAJ VISOK. ZAVODI		18	2	20
Višje strokovne šole				
Zunanja evalvacija višjih strokovnih šol	sektor za kakovost/ svet agencije	9	7	16

OPOMBA: V preglednicah niso prikazane vloge za spremembe študijskih programov.

Konec leta 2012 so v zakonskih rokih potekali postopki še za akreditacijo 93 študijskih programov ter 22 visokošolskih zavodov; od teh je svet agencije do 21. 3. 2013 akreditiral 29 študijskih programov in 5 visokošolskih zavodov. V tem obdobju je podelil

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

tudi mnenja o doseganju predpisanih standardov za 3 višje strokovne šole izmed 13, katerih obiski skupin strokovnjakov so bili opravljeni do 31. 12. 2012 (preglednica 2).

V drugi preglednici je prikazano, koliko akreditacijskih postopkov za vloge, vložene do 31. 12. 2012, še poteka in koliko postopkov se je začelo za vloge, vložene po 1. 1. 2013. Zanimiv je podatek o podaljšanju akreditacije študijskih programov in visokošolskih zavodov. Če ga primerjamo s podatkom iz preglednice 5, ki prikazuje obravnavo vlog, vloženi v letu 2012, in najprej pogledamo podatek o številu predvidenih vlog za podaljšanje akreditacije študijskih programov, ugotovimo, da je agencija načrtovala prejetje 27 vlog več (90), kot jih je bilo vloženi (63), če pa k tem vlogam prištejemo tiste, prejete v prvih mesecih leta 2013 (17), se skupno število prejetih vlog (80) približa načrtovanemu. Vse vloge za podaljšanje akreditacije so bile ob upoštevanju novele ZViS, ki je začela veljati 1. 1. 2013, pravočasno vložene. Manjše število vlog od načrtovanega je nastalo zato, ker so se visokošolski zavodi odločili, da nekaterim programom ne bodo več podaljšali akreditacije zaradi opustitve programov ali pa zaradi nastanka novih.

Položaj je nasproten pri podaljšanju akreditacije visokošolskih zavodov; agencija je načrtovala prejetje 10 vlog, vloženi pa je bilo 5 vlog več (preglednica 5). Taka razlika je nastala zaradi vložitve in obravnave vlog za akreditacijo vseh štirih slovenskih univerz (načrtovana je bila akreditacija le ene univerze); poleg tega sta vlogo za podaljšanje v predpisanem roku (po spremembi ZViS) oddala dva samostojna visokošolska zavoda. Na agencijo je bilo vloženi tudi veliko več vlog za prvo akreditacijo študijskih programov (58) od načrtovanih (31) (preglednica 5).

Presoja uspešnosti pri opravljanju nalog

Agencija je bila pri uresničevanju ciljev več kot uspešna kljub drugim zahtevnim nalogam, med katere spada sistematično presojanje dejavnosti v postopku samoevalvacije, ki se je prvič opravljal prav v letu 2012. Skupno število načrtovanih akreditacij oziroma zunanjih evalvacij (175) je močno preseгла.

Preglednica 4: OBRAVNAVA VLOG, VLOŽENIH PRED LETOM 2012				
1. aktivnost: akreditacije v visokem šolstvu				
Naloga	Izvedba in odgovornost	Št. akreditacij v letih 2010 in 2011	Št. akreditacij v letu 2012	Nekončani postopki do 21. 3. 2013
Prva akreditacija študijskih programov	sektor za kakovost/ svet agencije	87; od tega v letu 2011 59	63	3 ¹
Podaljšanje akreditacije študijskih programov		0	68	0
Prva akreditacija visokošolskih zavodov		1	5	1 ²
Podaljšanje akreditacije visokošolskih zavodov		0	1	0
Preoblikovanje		2*	0	0

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

visokošolskih zavodov				
2. aktivnost: evalvacije višjih strokovnih šol				
Naloga	Izvedba in odgovornost	Št. mnenj v letu 2011	Št. mnenj v letu 2012	Nekončani postopki do 21. 3. 2013
Zunanja evalvacija višjih strokovnih šol	sektor za kakovost/ svet agencije	0	6	1 ³

OPOMBE: V preglednici niso prikazane akreditacije sprememb študijskih programov. Upoštewane so le pozitivne odločitve sveta agencije. Mnenj za višje šole svet agencije v letu 2010 ni mogel dajati, ker ni imel pravne podlage (Merila za zunanjo evalvacijo višjih šol je sprejel leta 2011).

* Podatek ni natančen.

^{1, 2} Postopki so dolgotrajni, ker gre za ponovljene postopke po pritožbi ali pa so se vloge ves čas dopolnjevale oziroma spreminjale.

³ Na eni od višjih strokovnih šol je bil položaj tak, da ni bilo mogoče imenovati skupine strokovnjakov (predvideno zapiranje šole). Postopek zunanje evalvacije se bo predvidoma nadaljeval v letu 2013.

Preglednica 5: OBRAVNAVA VLOG, VLOŽENIH V LETU 2012 (od 1. 1. 2012 – 31. 12. 2012)					
1. aktivnost: akreditacije v visokem šolstvu					
Naloga	Izvedba in odgovornost	Predvideno število vlog	Št. prejetih vlog	Št. akreditacij do 31. 12. 2012	Št. akreditacij od 1. 1. 2013 do 21. 3. 2013
Prva akreditacija študijskih programov	sektor za kakovost/ svet agencije	31	58	30	12
Podaljšanje akreditacije študijskih programov		90	63	0*	15
Prva akreditacija visokošolskih zavodov		5	8	1	0
Podaljšanje akreditacije visokošolskih zavodov		10	15	0	4
Preoblikovanje visokošolskih zavodov		3	1	0	0
2. aktivnost: evalvacije višjih strokovnih šol					
Naloga	Izvedba in odgovornost	Načrtovano število vlog	Število prejetih vlog	Št. mnenj do 31. 12. 2012	Št. mnenj od 1. 1. 2013 do 21. 3. 2013
Zunanja evalvacija višjih strokovnih šol	sektor za kakovost/ svet agencije	15	13**	1	3

OPOMBE: V preglednici niso prikazane akreditacije sprememb študijskih programov. Upoštewane so le pozitivne odločitve sveta agencije.

*Akreditacij študijskim programom oziroma visokošolskim zavodom še ni bilo mogoče podaljšati, ker so bile vloge praviloma vložene v drugi polovici leta 2012 in ker v skladu z ZViS postopki od popolnosti vloge trajajo najmanj od sedem mesecev in pol do osem mesecev.

**Dveh šol, ki sta bili pozvani k oddaji vloge, ni več, saj sta se pred pozivom pripojili k drugemu zavodu; evalvacija slednje je predvidena v letu 2014.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Akreditacije v visokem šolstvu

V letu 2012 je agenciji uspelo odpraviti zaostanke pri obravnavi vlog za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov; še več, opravila je tudi nekatere zahtevne in obsežne naloge, predvidene do leta 2015. Mednje spadajo predvsem postopki za podaljšanje akreditacije vseh slovenskih univerz:

- opravljen je bil evalvacijski obisk v postopku podaljšanja akreditacije Univerze v Ljubljani, čeprav je bil predviden v letu 2013;
- začel se je postopek za podaljšanje akreditacije Univerze v Mariboru, čeprav je bil predviden v letu 2014;
- začel se je postopek za podaljšanje akreditacije Univerze v Novi Gorici, čeprav je bil predviden v letu 2015.

V primerjavi z letom 2011 je bilo akreditiranih veliko več visokošolskih zavodov in študijskih programov, med njimi je bilo **69** podaljšanj akreditacij, ki spadajo med najzahtevnejše in najdaljše postopke z obveznim evalvacijskim obiskom visokošolskih zavodov (stanje na dan 31. 12. 2012):

- prve akreditacije študijskih programov: **59** leta 2011; **93** leta 2012, kar pomeni, da se je število akreditacij povečalo za 58 %
- podaljšanja akreditacij študijskih programov: **0** leta 2011; **68** leta 2012;
- prve akreditacije visokošolskih zavodov: **1** leta 2011; **6** leta 2012;
- podaljšanja akreditacij visokošolskih zavodov: **0** leta 2011; **1** leta 2012.

Poleg tega je bilo opravljenih še 18 evalvacijskih obiskov visokošolskih zavodov v postopkih podaljšanja akreditacije (v letu 2011 le 3).

Po uveljavitvi ZUJF agenciji ni treba akreditirati večjih sprememb študijskih programov univerz, zato je bilo akreditacij sprememb študijskih programov manj kot leta 2011. Gre za manj zahtevne postopke, ki se praviloma opravljajo brez imenovanja skupine strokovnjakov in ki jih je mogoče končati v razmeroma kratkem času.

Leta 2012 je bilo 44 večjih sprememb študijskih programov, leta 2011 pa 158 (v to številko so bile vštete tudi manjše spremembe, ki so jih morali zavodi le priglasiti, zato primerjava ni natančna).

Zunanje evalvacije v višjem šolstvu

V letu 2012 je agencija opravila evalvacijske obiske vseh višjih strokovnih šol, predvidenih v načrtu za leto 2012, in končala postopke, začete v letu 2011:

- evalvacijski obiski: **1** v letu 2011; **13** v letu 2012;
- mnenja o doseganju z zakonom predpisanih standardov: **0** v letu 2011; **7** v letu 2012.

Do takega povečanja števila evalvacijskih obiskov in odločitev sveta agencije v letu 2012 je prišlo tudi zato, ker so bila merila za zunanjo evalvacijo višjih strokovnih šol sprejeta v letu 2011 oziroma so se lahko evalvacijski obiski začeli šele decembra tega leta.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Preglednica 6: POVPREČNO TRAJANJE POSTOPKOV (upoštevani postopki do 21. 3. 2013)

Akreditacije v visokem šolstvu		
Prva akreditacija		
Vloge, vložene v letu:	Izvedba in odgovornost	Povprečno trajanje postopka v mesecih
2009	sektor za kakovost/svet agencije	14
2010		11
2011		7
2012		6
Podaljšanje akreditacije		
Vloge, vložene v letu:	Izvedba in odgovornost	Povprečno trajanje postopka v mesecih
2011	sektor za kakovost/svet agencije	11
2012		10

OPOMBA: V preglednici ni prikazano trajanje postopka pri spremembah študijskih programov.

Iz preglednice je razvidno, da se trajanje postopkov nenehno skrajšuje. Za vloge, vložene v letu 2012, so postopki prve akreditacije trajali v povprečju 6 mesecev, postopki za podaljšanje akreditacije pa 10 mesecev. Upoštevan je čas od vložitve vloge do končne odločitve. Če upoštevamo, da morajo praviloma vlagatelji vloge dopolnjevati, pomeni, da so roki krajši, kot jih določa ZViS.

Preglednica 7: OBDOBJE PODALJŠANJE AKREDITACIJE

Akreditacije v visokem šolstvu		
Št. akreditiranih programov	Odstotek	Akreditacija podeljena za ... let
55	61 %	7
28	31 %	3
5	6 %	2
2	2 %	1,5
Št. akreditiranih visokošolskih zavodov		
4	80 %	7
1	20 %	2

OPOMBA: upoštevane so vse odločitve sveta agencije za podaljšanje akreditacije (do 21. 3. 2013)

Svet agencije je do 21. 3. 2013 podaljšal akreditacijo **90** študijskim programom in **5** visokošolskim zavodom, med katerimi je tudi Univerza v Ljubljani. Iz spodnje preglednice je razvidno, da je kar **39 %** študijskim programom in **20 %** visokošolskim zavodom podaljšal akreditacijo za manj kot sedem let. Poglavitni vzroki za tako odločitev so bili nesistematično opravljanje samoevalvacij oziroma premalo razvit sistem notranjega presojanja kakovosti na visokošolskih zavodih, pri študijskih programih pa še določene pomanjkljivosti pri izvedbi in organizaciji študija, neustrezno sodelovanje vseh deležnikov, še posebej študentov pri zagotavljanju kakovosti idr.

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education**Preglednica 8: ŠTEVILO AKREDITACIJ ŠTUDIJSKIH PROGRAMOV GLEDE NA ISCED****Prve akreditacije**

ISCED	Izvedba in odgovornost	Št. akreditiranih programov	% akreditiranih programov
(14) izobraževalne vede in izobraževanje učiteljev	sektor za kakovost/ svet agencije	66	34,4 %
(21) umetnost		10	5,2 %
(22) humanistične vede		33	17,2 %
(31) družbene vede		18	9,4 %
(32) novinarstvo in informiranje		3	1,6 %
(34) poslovne in upravne vede		7	3,6 %
(38) pravo		5	2,6 %
(44) vede o neživi naravi		2	1 %
(46) matematika in statistika		3	1,6 %
(48) računalništvo		1	0,5 %
(52) tehniške vede		13	6,8 %
(54) proizvodne tehnologije		2	1 %
(58) arhitektura in gradbeništvo		2	1 %
(64) veterinarstvo		5	2,6 %
(72) zdravstvo		7	3,6 %
(81) osebne storitve		9	4,7 %
(84) transportne storitve		2	1 %
(85) varstvo okolja		3	1,6 %
(86) varnost		1	0,5 %
Skupaj			192

B) PRIPRAVA NA VČLANITEV AGENCIJE V ENQA IN VPIS V EQAR**1. izvedbeni cilj: samoevalvacija agencije**aktivnost: priprava samoevalvacijskega poročila

Samoevalvacija agencije je potekala v skladu z akcijskim načrtom, ki ga je skupina za samoevalvacijo agencije pripravila v začetku leta 2012; načrt je bil zaradi kadrovskih sprememb dvakrat posodobljen. Naloge so bile določene po naslednjih vsebinskih sklopih:

- prenova aktov agencije (pregled mnenj deležnikov, analiza veljavnih meril, priprava novih in usklajevanje z deležniki);
- izobraževanje strokovnjakov (dopolnitev priročnika, priprava protokola obiska skupine strokovnjakov, priprava protokola za vodenje postopkov (strokovna služba – strokovnjaki – svet agencije), dopolnitev izobraževanja);

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

- c. zunanji sistem zagotavljanja kakovosti (analize opravljenih zunanjih evalvacij oziroma anket o izvedbi evalvacijskih obiskov, analiza poročil skupin strokovnjakov, analiza samoevalvacijskih poročil visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol, sprotno poročanje o akreditiranih programih in zavodih, anketiranje vseh deležnikov ...);
- d. notranji sistem zagotavljanja kakovosti (načrt za pripravo na zunanjo evalvacijo agencije (začetek leta 2013), analiza finančnih in človeških virov na agenciji, usposabljanje strokovnih delavcev agencije doma in na tujem, usklajevanje dela, vodenja postopkov ...).

V poglavju je opisano le uresničevanje nekaterih nalog iz delovnega načrta, saj je prenova izobraževanja strokovnjakov, v kateri so upoštevani tudi izsledki analiz poročil skupin strokovnjakov in drugih oblik spremljanja kakovosti njihovega dela, ter z njo povezana izdaja novega priročnika opisana posebej v poglavju D, reorganizacija dela v agenciji v poglavju E, prenova meril za akreditacijo in drugih aktov agencije pa večinoma v poglavju F.

Junija 2012 je skupina za samoevalvacijo razposlala anketne vprašalnike, s katerimi si je želela pridobiti mnenja različnih deležnikov o delu agencije, aktih agencije, postopkih ter o zunanjih evalvacijah. Vprašalniki so bili poslani visokošolskim zavodom in višjim strokovnim šolam (vlagateljem), Študentski organizaciji Slovenije in ministrstvu, pristojnemu za visoko in višje šolstvo, ter svetu agencije. O zadovoljstvu z zunanjimi evalvacijami oziroma evalvacijskimi obiski skupin strokovnjakov pa so bili vprašalniki še posebej poslani skupinam strokovnjakov, presojanim visokošolskim zavodom in višjim strokovnim šolam (vodstvu, zaposlenim in študentom) ter strokovnim delavcem agencije, ki vodijo akreditacijske in evalvacijske postopke. Do septembra je bila opravljena analiza, izsledki so bili uporabljeni tudi pri prenovi priročnika za strokovnjake, vodenju akreditacijskih in evalvacijskih postopkov idr. Za vodenje agencije so bili zelo pomembni izsledki anketiranja zaposlenih februarja 2012 o prvem vodstvu agencije. Tudi na tej podlagi so bili sprejeti ukrepi za izboljšanje delovnih razmer na agenciji, notranje organizacije in vodenja agencije. To je bilo uspešno opravljeno, kar se kaže tudi v razmerju do zunanjih deležnikov.

Konec novembra 2012 je bil pripravljen prvi grob osnutek samoevalvacijskega poročila, ta se je popravljala in dopolnjevala. Svetu agencije je bila sestava poročila prvič predstavljena decembra 2012, svet ga je obravnaval še na dveh zaporednih sejah in k njemu dal soglasje 13. marca 2013 (poročilo je v prilogi št. 1). V poročilu je obravnavano celotno obdobje delovanja agencije, še posebej podrobno pa delovanje v letu 2012. Posebno poglavje je namenjeno presoji izpolnjevanja ESG, in sicer še posebej standardov in smernic v drugem in tretjem poglavju ESG.

2. izvedbeni cilj: zunanja evalvacija agencije

aktivnost: priprava na zunanjo evalvacijo agencije

V delovnem načrtu je bilo predvideno, da agencija januarja 2013 naveže stik s sekretariatom ENQA zaradi prijave na zunanjo evalvacijo ter da se začne pripravljati na obisk skupine strokovnjakov ENQA ali druge priznane agencije, članice ENQA in EQAR.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Načrt je bil delno spremenjen, agencija se je odločila, da bo zunanjo evalvacijo najprej opravila skupina strokovnjakov, ki jo bo imenoval evropski konzorcij za akreditacije (European Consortium for Accreditation; v nadaljevanju konzorcij ECA), kar potrebuje za včlanitev v MULTRO – Mutual Recognition of accreditation Results regarding Joint Programmes. Hkrati bo to tudi temeljita priprava na zunanjo evalvacijo ENQA.

Februarja 2013 je agencijo obiskal predsednik EQAR. Predstavil je pogoje za vpis v EQAR in poudaril, da mora biti samoevalvacijsko poročilo pripravljeno po ESG. V postopku za včlanitev v EQAR ta lahko upošteva zunanje evalvacijsko poročilo priznane tuje agencije oz. združenja za kakovost, če bo poleg pravilne sestave poročila ustrezno sestavljena tudi skupina strokovnjakov, ki bo presojala agencijo. Agencija je o tem obvestila konzorcij ECA in si zagotovila sestavo skupine strokovnjakov in evalvacijskega poročila, ki bo v skladu z zahtevami EQAR.

Presoja uspešnosti pri uresničevanju ciljev in opravljanju nalog

1. IZVEDBENI CILJ: SAMOEVALVACIJA AGENCIJE		
Aktivnost: priprava samoevalvacijskega poročila		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Akcijski načrt za pripravo na zunanjo evalvacijo agencije ter realizacija aktivnosti, ki so v načrtu določene za leto 2012.	strokovna služba, skupina za samoevalvacijo/ direktor	da
Priprava in razpošiljanje anketnih vprašalnikov za: <ul style="list-style-type: none"> – strokovno službo; – strokovnjake agencije; – evalvirane visokošolske zavode in višje strokovne šole; – svet agencije ter druge deležnike. 		da
Analiza anketnih vprašalnikov.	strokovna služba	da
Priprava strukture samoevalvacijskega poročila in določitev prilog	strokovna služba/ direktor	da
Obravnavanje prvega osnutka samoevalvacijskega poročila in prilog na svetu agencije		da
2. IZVEDBENI CILJ: ZUNANJA EVALVACIJA AGENCIJE		
Aktivnost: priprava na zunanjo evalvacijo agencije		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Agencija obvesti ENQA o svoji kandidaturi za včlanitev oziroma naveže stik s Sekretariatom ENQA zaradi prijave za zunanjo evalvacijo.	strokovna služba/ direktor	da; namesto ENQA sestanek z direktorjem EQAR
Priprava na obisk skupine strokovnjakov ENQA ali druge priznane agencije, članice ENQA in EQAR, zaradi izvedbe zunanje evalvacije agencije.		

Samoevalvacija je bila kljub številnim nenačrtovanim nalogam, ki jih je agencija opravila predvsem v drugi polovici leta 2012 (zunanja evalvacija Univerze v Ljubljani v postopku podaljšanja akreditacije, pogajanja v zvezi s spremembami ZViS, sodelovanje z revizorji

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Računskega sodišča Republike Slovenije, ki je jeseni 2012 pregledovalo delovanje agencije ...) končana v predvidenem roku. Opravljena je bila večina nalog iz akcijskega načrta, najbolj uspešno pa:

- a. temeljita prenova priročnika za strokovnjake agencije;
- b. analize anket in mnenj vseh visokošolskih deležnikov ter na podlagi izsledkov sprejeti ukrepi za izboljšanje kakovosti;
- c. temeljita prenova meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo (predpis je v sklepni fazi);
- d. reorganizacija dela na agenciji, povečanje učinkovitosti, vzpostavitev dobrih odnosov tako med delavci agencije kot z zunanjimi deležniki.

Pripravljeno je samoevalvacijsko poročilo, v katerem je agencija presojala svoj notranji sistem kakovosti oziroma doseganje prioriternih strateških ciljev do leta 2013, kot so:

- preoblikovanje sistema zagotavljanja kakovosti v visokem in višjem šolstvu;
- vzpostavitev in razvoj sistema zagotavljanja kakovosti agencije;
- sodelovanje pri razvoju visokega in višjega šolstva v Sloveniji ter

doseganje standardov in smernic za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru - ESG. Poročilo je bilo prevedeno v angleški jezik in 25. 3. 2013 skupaj z drugimi dokumenti poslano konzorciju ECA, ki bo opravil presojo agencije. Tridnevni zunanji evalvacijski obisk skupine strokovnjakov na agenciji je dogovorjen 22., 23. in 24. aprila 2013. Skupino bodo sestavljali strokovnjaki konzorcija ECA in evropske zveze študentov (ESU). Po predvidenem urniku obiska bo imela skupina prvi dan razgovore s predstavniki univerz, samostojnih visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol, s predstavniki ministrstva, pristojnega za visoko in višje šolstvo, člani sveta agencije in vodstvom agencije (dosedanjo v. d. direktorja ter novim direktorjem), drugi dan se bo udeležila evalvacijskega obiska enega od visokošolskih zavodov v postopku podaljšanja akreditacije, tretji dan pa bo imela razgovor s predstavniki študentov ter svoje ugotovitve predstavila na sklepnem sestanku.

V letu 2013 sta načrtovani kar dve zunanji evalvaciji agencije; prvo bo opravil konzorcij ECA zaradi vključitve v projekt MULTRA, konec leta pa je načrtovana zunanja evalvacija združenja ENQA zaradi presoje izpolnjevanja ESG in včlanitve v to zvezo evropskih agencij.

C) VZPOSTAVITEV CELOVITEGA INFORMACIJSKEGA SISTEMA AGENCIJE

V delovnem načrtu za leto 2012 je bilo načrtovano, da bo celovit informacijski sistem vzpostavljen predvidoma v začetku leta 2013. Junija 2012 je agencija pripravila razpisno dokumentacijo za vzpostavitev samostojnega licenčnega sistema, ki bi ga pozneje povezala s sistemom e-VŠ. Predvideno je bilo, da bo razpis objavljen julija 2012, izvajalec izbran avgusta 2012, povezava sistema z e-VŠ pa vzpostavljena na začetku leta 2013.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Po temeljiti proučitvi take zasnove sistema in večkratnih sestankih s predstavniki ministrstva, pristojnega za visoko in višje šolstvo, pa tudi drugih ministrstev in z drugimi strokovnjaki je bila sprejeta odločitev, da se bo zasnova informacijskega sistema spremenila tako, da bo združljiv s sistemom e-VŠ, da bo bolj prijazen za uporabnike (tako notranje kot tudi zunanje) ter da bo omogočal nadgradnjo in razvoj sistema. Prvotno odločitev je v. d. direktorja spremenila tudi zaradi skrbi za učinkovito gospodarjenje oziroma porabo finančnih sredstev.

Do konca leta 2012 je bil razvoj natančno začrtan:

- a. na podlagi pridobljenih izkušenj so bili izdelani postopki, povezani z obravnavanjem vlog za akreditacije in zunanje evalvacije ter za sporočanje podatkov drugim deležnikom (vlagatelj – agencija – ministrstvo). Izbran je ponudnik (na podlagi zakonodaje, ki opredeljuje javno naročanje), ki bo zahteve agencije pretvoril v ustrezen elaborat in ocenil vrednost del, kar bo podlaga za izvedbo postopka javnega naročila;
- b. načrtuje se, da bo do konca leta 2013 javno naročilo opravljeno (priprava razpisne dokumentacije, izdelava elaborata, izbira izvajalca). Spletni obrazec naj bi bil dokončno pripravljen do začetka leta 2014.

Presoja uspešnosti pri opravljanju nalog

Vzpostavitev celovitega informacijskega sistema		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/NE/ DELNO
Priprava razpisne dokumentacije.	strokovna služba/ direktor	da
Objava javnega razpisa in izbira izvajalca.		delno; izbran ponudnik
Sodelovanje pri oblikovanju in aplikaciji podpornega informacijskega sistema.		pripravlja se nov razpis za izbiro izvajalca
Povezanost s sistemom e-VŠ.		ne

Cilj ni bil v celoti dosežen. Uresničevanje nalog pri vzpostavljanju informacijskega sistema se je najprej upočasnilo zaradi zmanjšanja finančnih sredstev (tako integralnih kot sredstev iz evropskih skladov) v prvi polovici leta 2012, v nadaljevanju pa zaradi proučevanja različnih rešitev oziroma možnosti; od samostojnega sistema do naslonitve na e-VŠ (informacijski sistem ministrstva) pa do končne odločitve, o kateri se je presodilo, da je tako z vsebinskega, izvedbenega in tudi finančnega vidika najboljša. Izbran je bil najboljši ponudnik za pripravo razpisne dokumentacije, izbiro izvajalca, časovnica je postavljena, tako da naj bi bil informacijski sistem pripravljen za preizkušanje v drugi polovici leta 2013, dokončno pa naj bi deloval v začetku leta 2014.

Cilj vzpostavitve prenovljenega celovitega informacijskega sistema je učinkovitejše, racionalnejše in kakovostnejše delo, poenostavitev akreditacijskih in evalvacijskih postopkov ter drugih delovnih procesov na agenciji. Kljub temu da cilj še ni bil dosežen, je mogoče ugotoviti, da:

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

- predstavitev dokončne vzpostavitve celovitega informacijskega sistema agencije na začetek leta 2014 ne bo slabo vplivala na delovni proces, saj so se elektronski obrazec za oddajo vlog za akreditacije in zunanje evalvacije ter druge spletne aplikacije posodobile tako, da pri delu ni večjih težav;

- je še vedno največ težav pri pripravi in vzdrževanju javno dostopnih evidenc o akreditiranih visokošolskih zavodih in študijskih programih, statističnih obdelav podatkov o visokošolskih zavodih in študijskih programih ter višjih strokovnih šolah, statističnih analiz, sporočanju podatkov ministrstvu, pristojnemu za visoko in višje šolstvo, ipd. Naloge so se kljub temu opravljale, vendar je bilo treba zanje porabiti več časa, kot če bi bil sistem vzpostavljen.

D) VPIS STROKOVNJAKOV V REGISTER AGENCIJE, PRENOVA NJIHOVEGA IZOBRAŽEVANJA IN REGISTRA

Zaradi čedalje večjega števila akreditacijskih in evalvacijskih postopkov in pomanjkanja strokovnjakov na posameznih študijskih oziroma znanstvenih in umetniških področjih ter zahtevnejših postopkov pri podaljšanju akreditacije visokošolskih zavodov, študijskih programov in zunanje evalvacije višjih strokovnih šol, katerih obvezni del so evalvacijski obiski skupin strokovnjakov, se je svet agencije odločil, da k sodelovanju posebej povabi izkušene strokovnjake za presojo kakovosti. Po drugi strani so samoevalvacijski izsledki agencije, izkušnje pri izobraževanju kandidatov za vpis v register agencije, pri delu z že vpisanimi strokovnjaki v register agencije idr. pokazale, da je treba temeljito prenoviti priročnik za strokovnjake, program izobraževanja oziroma usposabljanja ter s tem poskrbeti za poenoteno delo in boljša poročila o presojah, ki so podlaga za odločanje sveta agencije v akreditacijskih in evalvacijskih postopkih. Prenova je bila tudi del akcijskega načrta za samoevalvacijo agencije.

Vpis izkušenih strokovnjakov v register agencije v skladu s spremembo Meril za uvrstitev v register strokovnjakov; prenova registra

Vpis izkušenih strokovnjakov: Svet agencije je marca 2012 sprejel spremembo Meril za uvrstitev strokovnjakov v register agencije. V skladu s spremembo je k sodelovanju posebej povabil izkušene strokovnjake, ki se ukvarjajo s sistemom oziroma presojo kakovosti v visokem šolstvu oziroma so člani skupin strokovnjakov na tujem (npr. nekdanji rektorji, dekani, presojevalci EUA ipd.). Prva vabila za vpis v register agencije so bila strokovnjakom poslana maja 2012, druga pa julija 2012; odzvalo se je 18 strokovnjakov. Zaradi čedalje večjih potreb po strokovnjakih na določenih študijskih področjih je svet agencije pozneje povabil k sodelovanju še 8 strokovnjakov, in sicer z naslednjih področij Isced: 21 umetnost (glasba, pedagogika), 31 družbene vede, 34 poslovne in upravne vede (poslovna informatika, e-izobraževanje), 38 pravne vede (civilno in gospodarsko pravo), 44 fizikalne in kemijske vede in 72 zdravstvo (psihoterapija).

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Od prvega vabila v maju 2012 do marca 2013 je bilo v register agencije vpisanih 26 novih strokovnjakov; vseh strokovnjakov v registru je 148, od tega je 14 študentov.

Posodabljanje registra, elektronski obrazec: Hkrati je agencija preoblikovala in posodabljala register strokovnjakov, julija 2012 je pripravila posebna obrazca (za strokovnjake in za strokovnjake študente) za pridobivanje in sprotno osveževanje vseh nujno potrebnih podatkov o: strokovnih izkušnjah, habilitacijskih področjih, zaposlitvah, morebitnih certifikatih iz presoje kakovosti ipd. Za lažje sporočanje podatkov je bila pripravljena testna spletna aplikacija, ki je dostopna na spletni strani agencije: <http://test.nakvis.si/Strokovnjaki/Account/LogOn>. Oblikovalec aplikacije (na podlagi zbiranja ponudb je bil izbran novembra 2012) si je v sodelovanju s strokovnimi delavci agencije prizadeval za čim boljše različico. Zdaj se končujejo zadnje izboljšave, elektronski obrazec bo vsem strokovnjakom poslan predvidoma julija 2013 (podatki o strokovnjakih in obrazca sta v prilogi št. 2).

Januarja 2013 je bil na spletni strani objavljen tudi prečiščen register za člane sveta agencije, s čimer je bilo olajšano delo tako članom sveta pri imenovanju skupin strokovnjakov kot strokovnim delavcem agencije.

Izobraževanje in usposabljanje strokovnjakov

Priročnik za strokovnjake agencije: Pri delu v praksi, v samoevalvacijskih postopkih agencije (anketiranje deležnikov o izvedbi evalvacijskih obiskov, analiza akreditacijskih in evalvacijskih poročil skupin strokovnjakov, pregled dosedanjega gradiva za izobraževanje ...) in po sprotnih pripombah različnih deležnikov se je pokazala potreba po usklajenem delu članov skupine strokovnjakov ter strokovnih delavcev agencije pa tudi vlagateljev pri pripravi na evalvacijski obisk in med njim, za razumevanje vloge, ki jo imajo pri tem, umerjanje odločanja različnih strokovnjakov v istih okoliščinah ter poenoteno sestavo akreditacijskih in evalvacijskih poročil. V delovnem načrtu za leto 2012 je bila med nalogami za doseg tega cilja tudi prenova protokola obiska skupine strokovnjakov, prenova priročnika in programa izobraževanja. Jeseni 2012 je agencija pripravila novi priročnik za strokovnjake (v prilogi št. 3). Gre za vodnik po akreditacijskih in evalvacijskih postopkih, s katerim želi:

- ponuditi odgovore na konkretna vprašanja, ki se postavljajo pri delu v praksi;
- izboljšati sodelovanje strokovnjakov in agencije;
- izboljšati kakovost presoj in poročil skupin strokovnjakov.

Decembra 2012 je agencija pripravila celodnevni posvet s strokovnjaki (program posveta v prilogi št. 4), na katerem jim je predstavila vzroke za nastanek novega priročnika. Priročnik je bil zelo dobro sprejet, strokovnjaki so tvorno sodelovali pri predlogih za njegovo izboljšanje. Predlogi so bili upoštevani, priročnik je natisnjen in bo poslan vsem strokovnjakom, pa tudi kandidatom, ki izpolnjujejo merila za uvrstitev v register in so izbrani za usposabljanje.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

V priročniku je obravnavan celoten potek akreditacijskih in evalvacijskih postopkov, njegov del je tudi protokol obiska skupine strokovnjakov.

V prvem delu so prikazane posebnosti in posamezne faze v postopkih, in sicer od imenovanja skupine strokovnjakov na svetu agencije do oddaje poročila skupine strokovnjakov.

Drugi del je v celoti namenjen poročilu skupine strokovnjakov kot enemu od najpomembnejših dokumentov, na katerem temelji odločitev sveta agencije. V praksi se je pokazalo, da je treba prav poročilu nameniti največ pozornosti, saj agencija v starem priročniku in na dosedanjih izobraževanjih strokovnjakov ni dala enotnih in nedvoumnih usmeritev za njihovo pisanje. Tudi strokovnjaki morajo imeti pomembnejšo vlogo pri razvijanju sistema kakovosti visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol, in sicer z dajanjem priporočil za njihov nadaljnji razvoj, ki se v poročilih zapisujejo kot priložnosti za izboljšanje dela zavodov ali šol. Gre za upoštevanje evropskih standardov in smernic, še posebej standarda 2.5 poročanje, po katerem naj bodo poročila jasna, iz njih pa naj bodo poleg ugotovitev in pohval razvidna priporočila za izboljšanje dela; v povezavi z njim pa standardov 2.6 postopki spremljanja; 2.7 redni pregledi in 2.8 širše analize. Jasna priporočila bodo pripomogla k učinkovitejšemu spremljanju razvoja visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol z rednimi zunanji evalvacijami, ki jih mora agencija v skladu s predpisi opravljati najmanj vsakih sedem let v visokem šolstvu in pet let v višjem šolstvu.

Tretji del je namenjen vsebinskim in postopkovnim vprašanjem. Pri vsebinskih so poleg posebnosti pri presojanju skupnih študijskih programov, študija na daljavo ali t. i. e-izobraževanja ... opisani nekateri zahtevnejši postopki, na primer izredna evalvacija visokošolskega zavoda ter ustna obravnava po evalvacijskem obisku in oddaji poročila strokovnjakov.

Komisija za odpiranje prijav kandidatov za vpis v register strokovnjakov agencije se je v letu 2012 dvakrat sestala (januarja in decembra). Obravnavala je 52 vlog in odločila, da ob upoštevanju 5. in 6. člena meril za strokovnjake (izkazane izkušnje s presojo kakovosti) k izobraževanju povabi 40 kandidatov.

Sodelovanje agencije pri usposabljanju strokovnjakov študentov: V. d. direktorja agencije je 4. januarja 2013 s predstavitvijo vloge in nalog agencije, nalog strokovnjakov v akreditacijskih in evalvacijskih postopkih s poudarkom na razlikah med posameznimi postopki ter razlago standardov ESG sodelovala pri usposabljanju kandidatov za strokovnjake študente, ki ga organizira Študentska organizacija Slovenije.

Sprememba javnega poziva kandidatom za vpis v register agencije: V registru je zelo neenakomerna zastopanost strokovnjakov po študijskih in znanstveno-raziskovalnih področjih: na nekaterih področjih jih je veliko, zato vsi še niso bili imenovani v skupine za presojo visokošolskih zavodov, višjih strokovnih šol oziroma študijskih programov, poleg tega je med kandidati, ki čakajo na izobraževanje, večina prav s teh študijskih področij; na drugi strani pa agenciji primanjkuje strokovnjakov na primer z naravoslovno-tehniškega, pravnega, umetnostnega področja ... (natančnejši podatki v prilogi št. 2). Svet agencije je zato decembra 2012 spremenil javni poziv kandidatom za vpis v register agencije tako, da je dal prednost kandidatom z deficitarnih področij.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Presoja uspešnosti pri opravljanju nalog

Vpis izkušenih strokovnjakov v register (v skladu s spremembo Meril za uvrstitev v register strokovnjakov); prenova registra		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Razpošiljanje vabila sveta agencije priznanim oz. mednarodno uveljavljenim strokovnjakom za kakovost v visokem in višjem šolstvu.	strokovna služba/ svet agencije, direktor	da
Priprava seznama strokovnjakov z njihovimi referencami za potrditev na seji sveta agencije.		da
Prenova oziroma preoblikovanje registra strokovnjakov in stalno posodabljanje – poziv vsem strokovnjakom iz registra, da izpolnijo poseben obrazec.	sektor za kakovost/ direktor	da; posebni obrazec narejen julija, zdaj se preizkuša testna spletna aplikacija
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Anketiranje strokovnjakov, vlagateljev, študentov in drugih deležnikov; analiza anket.	sektor za kakovost, skupina za samoevalvacijo agencije/ direktor	da
Anketiranje strokovnih delavcev o kakovosti obiska (zunanje evalvacije) in analiza anket.		da
Analiza poročil skupin strokovnjakov.	sektor za kakovost/ direktor	da
Prenova programa usposabljanja/izobraževanja strokovnjakov.	strokovna služba/ direktor	da; priročnik in protokol;
Dopolnitev protokola obiska skupine strokovnjakov.		delno; program izobraževanja se pripravlja
Prenova Priročnika za usposabljanje kandidatov za vpis v register strokovnjakov.		delno; osnutek pripravljen, nekaj elementov v priročniku
Priprava etičnega kodeksa strokovnjakov.	strokovna služba/ direktor	delno; osnutek pripravljen, nekaj elementov v priročniku

Naloge so bile večinoma uresničene. Register strokovnjakov se sproti izboljšuje, podatki v njem se osvežujejo, elektronski obrazec za strokovnjake je pripravljen – poteka še zadnje izboljševanje spletne aplikacije; agencija si je pridobila izkušene strokovnjake na deficitarnih študijskih, znanstvenih oz. umetniških področjih.

S sprotnim spremljanjem dela strokovnjakov in svetovanjem so se izboljšala poročila strokovnjakov, in sicer tako po vsebini kot sestavi. Vanje so se v skladu z evropskimi standardi sistematično uvajala priporočila za izboljšanje dela zavoda oziroma šole.

Novi priročnik je natisnjen in je podlaga za prenovljen program izobraževanja strokovnjakov. Gre za standardizacijo dela, zagotavljanje primerljivosti in objektivnosti presoj, evalvacijskih obiskov, poročil skupin strokovnjakov, ki so eden izmed temeljnih dokumentov, na podlagi katerih svet agencije sprejema odločitve o akreditacijah oziroma mnenja o doseganju predpisanih standardov.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Izobraževanje po prenovljenem programu bo treba čim prej opraviti, saj nanj čaka že 77 kandidatov. Predvidoma naj bi bilo maja 2013, pred tem bo svet agencije sprejel spremembe Meril za uvrstitvev v register strokovnjakov. Najpoglavnejše spremembe bodo:

- natančnejša določitev sestave skupin strokovnjakov ob upoštevanju vrste akreditacije oz. zunanje evalvacije in
- preskus kandidatov za strokovnjake v praksi.

Priložnosti za izboljšanje

Med nalogami v delovnem načrtu za leto 2012 je bil tudi etični kodeks strokovnjakov. Nekatero sestavino so vnesene v priročnik, kodeks pa še ni bil sprejet, čeprav je osnutek pripravljen že nekaj mesecev. Načrtovano je, da bo sprejet maja 2013, pred usposabljanjem kandidatov za vpis v register strokovnjakov.

E) REORGANIZACIJA DELA AGENCIJE

Poleg novih zaposlitev je bila v letu 2012 načrtovana tudi reorganizacija dela na agenciji, saj je bilo ugotovljeno, da je bila organizacija dela neučinkovita in neprimerna, na kar je poleg sveta agencije ves čas opozarjal tudi sindikat delavcev agencije SLOKA. Reorganizacija je bila nujna tudi zato, ker je za vse naloge, ki jih mora opravljati agencija, zaposlenih premalo delavcev. V letu 2012 je bilo treba namreč poleg izboljšanja delovanja agencije opraviti neuresničene naloge iz leta 2011, najbolj nujna je bila samoevalvacija agencije, in se intenzivno pripraviti na zunanjo evalvacijo agencije, predvideno v letu 2013. Položaj je bil težak še zato, ker sta na začetku leta 2012 iz agencije odšla dva delavca, v sredini leta pa še eden. Agencija je tako imela prve tri četrtine leta 3 delavce manj kot ob koncu leta 2011.

1. aktivnost: sprememba sistemizacije

S spremembo sistemizacije sta bili zaradi poslovnih razlogov ukinjeni delovni mesti vodij sektorjev za kakovost in splošne zadeve. Mesto vodje sektorja za splošne zadeve ni bilo zasedeno, delavki, ki je v letu 2011 zaradi spremenjenih pogojev iz tretje alineje prvega odstavka 29. člena Zakona o delovnih razmerjih (ZDR) sklenila pogodbo o zaposlitvi na delovno mesto vodje sektorja za kakovost, pa je bila ponujena ustrezna zaposlitev na delovno mesto, ki ga je zasedala pred tem, vendar ga ni sprejela. Nekatero nalogo vodje sektorja za kakovost je prevzela v. d. direktorja, za spremljanje vlog in njihovo razdeljevanje pa je bila pooblaščenka izkušena delavka v sektorju za kakovost.

2. aktivnost: zaposlitev novih delavcev, financiranih iz sredstev ESS

Julija 2012 je bilo v skladu z delovnim načrtom objavljeno delovno mesto v sektorju za splošne zadeve, nova delavka se je na tem mestu zaposlila septembra 2012. Novembra 2012 je bil objavljen razpis za zasedbo dveh delovnih mest v sektorju za kakovost, kar

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

je eno mesto več, kot je bilo načrtovano. To je agencija lahko dosegla s spremembo projekta, financiranega iz evropskih sredstev. Delavki sta bili zaposleni v začetku leta 2013.

Presoja uspešnosti pri opravljanju nalog

1. aktivnost: sprememba sistemizacije		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Ukinitvev delovnih mest vodij sektorja za splošne zadeve in sektorja za kakovost.	direktor	da
Prerazporeditev delovnih nalog in odgovornosti v sektorju za kakovost.		
Razdelitev nalog posameznim delavcem na zaokroženih vsebinskih področjih.		
2. aktivnost: zaposlitev novih delavcev, financiranih s sredstvi ESS		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Objava razpisa za zasedbo novega delovnega mesta v sektorju za splošne zadeve.	sektor za splošne zadeve	da
Objava razpisa za zasedbo delovnega mesta v sektorju za kakovost.		

Vse naloge so bile uresničene. Reorganizacija dela je pozitivno vplivala na delovno ozračje, učinkovitost, količino in tudi kakovost opravljenega dela. Z reorganizacijo:

- so se prerazporedile delovne naloge tako, da delavcem v sektorju za kakovost ni bilo več treba opravljati administrativnih opravil, ki zavirajo predvsem hitro, kakovostno in učinkovito vsebinsko delo pri obravnavi vlog, pisanju ugotovitev in poročil, odločb, sklepov ipd. Tako je bila npr. za avtorske pogodbe strokovnjakov, zahtevke za izplačilo, spremljanje rokov, povezanih s tem, ipd. v splošnem sektorju zaposlena nova delavka;
- so bili nekateri zaposleni za stalno zadolženi za naloge na zaokroženih vsebinskih področjih, na primer:
 - za register strokovnjakov in za vso korespondenco s strokovnjaki do imenovanja skupine na svetu agencije;
 - za sprotno posodabljanje podatkov na spletni strani agencije, stike z javnostmi in pripravo dogodkov na agenciji;
 - za vzpostavitev celovitega informacijskega sistema;
 - za mednarodno sodelovanje in razvoj oziroma spremljanje dogajanja in primerov dobrih praks v drugih primerljivih agencijah;
 - za predstavitveno brošuro, poročila in druge publikacije;
 - za sprotno osveževanje podatkov o vlogah oziroma akreditiranih visokošolskih zavodih in študijskih programih ter zunanjih evalvacijah višjih strokovnih šol ipd.;
- se je poenostavili postopek in priprava gradiva za seje sveta agencije.

Priložnosti za izboljšanje

Kljub uresničeni kadrovske okrepitvi – zaposleni so bili trije novi delavci – je delavcev še vedno premalo. Treba si bo prizadevati za še racionalnejšo organizacijo dela, načrtuje se

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

zaposlitev delavca, ki bi dodatno razbremenil druge delavce nekaterih administrativnih nalog, skrbel za arhivsko gradivo, baze podatkov ipd. Za uresničitev tega cilja je bila že spremenjena sistemizacija delovnih mest, osnutek razpisa prostega delovnega mesta je pripravljen za objavo.

F) PRIKAZ URESNIČEVANJA NALOG, OPREDELJENIH PO POSAMEZNIH STRATEŠKIH USMERITVAH DO LETA 2013 V STRATEGIJI AGENCIJE 2011 – 2016

I. VZPOSTAVITEV IN RAZVOJ SISTEMA ZAGOTAVLJANJA KAKOVOSTI AGENCIJE

V delovnem načrtu za leto 2012 je bilo zapisano, da je treba posebno pozornost nameniti kakovostnemu in učinkovitemu delu, izobraževanju strokovnih delavcev, sodelovanju v mednarodnih združenjih in s tujimi agencijami oziroma v mednarodnih projektih s področja kakovosti v visokem šolstvu.

Izvedbeni cilj: agencija mora postati zaupanja vredno in strokovno kredibilno svetovalno telo na področju razvoja standardov kakovosti in njihovega doseganja v slovenskem visokem in višjem šolstvu

1. aktivnost: zagotavljanje kakovostne strokovne podpore pri vodenju akreditacijskih in evalvacijskih postopkov

Agencija si je prizadevala, da bi težave, povezane z izpolnjevanjem vlog za akreditacije oziroma zunanje evalvacije, predvsem pa spletnega obrazca »Predlog za akreditacijo«, sprti reševala. Nekatero je bilo mogoče odpraviti s pogovorom po telefonu, težje so se reševale na skupnih sestankih s predstavniki vlagateljev vlog oziroma visokošolskih zavodov. Spletni obrazec za oddajo vlog je bil posodobljen tam, kjer se je dalo. Nekaterih težav namreč zaradi trenutne zasnove obrazca in programskih možnosti ni mogoče odpraviti. Odpravljen je bil evidenčni vnos podatkov v obrazce, kar je olajšalo delo tako visokošolskim zavodom na eni strani in strokovnim delavcem na drugi.

Na sestankih s strokovnimi delavci so se razčistevala vprašanja, povezana z vodenjem postopkov, interpretacijo aktov agencije, vlogo strokovnjakov na obiskih ipd. Strokovni delavci so skupaj z vodstvom iskali rešitve za težave, s katerimi so se srečevali v praksi. Več delovnih dni je bilo namenjenih obravnavi meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo ter priročnika za strokovnjake. Poleg vnaprej dogovorjenih srečanj so se lahko zaposleni kadar koli posvetovali z vodstvom agencije. Ustalil se je tak način dela, da so se rešitve nastalih težav preverjale v pravni službi, pri vodstvu in med strokovnimi delavci, kar je povečalo obveščenost vseh zaposlenih in hkrati učinkovitost njihovega dela.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Med nalogami za izvedbo te aktivnosti sta bili tudi posodobitev e-arhiva (skupne mape) in primerjalne analize s tujimi agencijami (prepoznavanje dobrih praks, primerjava postopkov). Slednje sicer še niso sistematično narejene, kljub temu pa sta bili nalogi, kot sta primerjava postopkov ter prepoznavanje dobrih praks posredno uresničeni pri: spremembi meril za akreditacijo, pripravi samoevalvacije, pripravi meril za transnacionalno izobraževanje, sodelovanju s tujimi agencijami pri evalvaciji skupnih študijskih programov in ustanavljanju dislocirane enote tujega visokošolskega zavoda v Sloveniji ter pri aktivnem sodelovanju agencije v različnih projektih in delovnih skupinah.

2. aktivnost: izdelava preglednih procesnih shem vseh postopkov

Sheme akreditacijskih in evalvacijskih postopkov so bile prenovljene in javno objavljene na spletnih straneh, v priročniku za strokovnjake, predstavitveni brošuri agencije ... Poleg tega so bile pripravljene natančnejše sheme kot del razpisne dokumentacije za vzpostavitev celovitega informacijskega sistema agencije. Skupaj z izbranim ponudnikom za dokončno pripravo in objavo razpisa se še vedno izboljšuje predvsem opis delovnih postopkov na agenciji oziroma povezanost posameznih postopkov z različnih področij dela. Preoblikovanje vodenja akreditacijskih in evalvacijskih postopkov na agenciji je bilo povezano predvsem s prerazporeditvijo nalog ter poenostavitvijo priprave gradiva za seje sveta agencije.

3. aktivnost: izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev agencije doma in na tujem

Strokovni delavci so se izobraževali in usposabljali na različnih delavnicah in srečanjih doma in v tujini (seznam je v prilogi št. 5). Pri tem so bile upoštevane njihove želje in delo, ki ga opravljajo. O tem, kdo se bo udeležil posameznega dogodka, se je usklajevalo tudi na skupnih sestankih. Osnutek pravilnika o izobraževanju, izpopolnjevanju in usposabljanju strokovnih delavcev je pripravljen za sprejem.

4. aktivnost: sodelovanje v mednarodnih združenjih oziroma s tujimi agencijami za kakovost v visokem šolstvu

28. februarja 2012 je agencija organizirala simpozij s tujimi strokovnjaki, namenjen zagotavljanju kakovosti v visokem šolstvu. Na njem so sodelovali podpredsednica izvršilnega odbora ENQA, predsednik EQAR, vodja oddelka za akreditacije iz norveške agencije (NOKUT), strokovnjakinja za kakovost iz edinburške univerze, prikazan pa je bil tudi študentski pogled na zagotavljanje kakovosti.

Strokovni delavci agencije so sodelovali s tujimi agencijami za kakovost zaradi izmenjave izkušenj, usposabljanja in navezovanja stikov. Posebej intenzivno je bilo sodelovanje z Agentur für Qualitätssicherung und Akkreditierung Austria (v nadaljevanju: AQ Austria) v postopku prve akreditacije visokošolskega zavoda v Sloveniji. Začelo se je že konec leta 2011 (od 13. 11. 2011 do 16. 11. 2011), ko je strokovni delavec agencije obiskal avstrijsko agencijo (avstrijski svet za akreditacije OAR). Na obisku sta si agenciji izmenjali informacije o akreditacijskih postopkih in delovanju obeh agencij ter iskali skupno rešitev za možnost ustanovitve visokošolskega

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

zavoda v Sloveniji, ki bi izvajal v Avstriji akreditirane študijske programe Sigmund Freud Universitaet (SFU).

Sodelovanje agencije s AQ Austria se je v letu 2012 močno okrepilo v postopku prve akreditacije visokošolskega zavoda v Sloveniji (Fakultete za psihoterapevtsko znanost Univerze Sigmunda Freuda v Ljubljani) in hkrati akreditacije dislocirane enote Sigmund Freud Universitaet (SFU). Sodelovali sta tako pri pregledu vloge, imenovanju skupine strokovnjakov kot tudi pri ogledu visokošolskega zavoda v Sloveniji oktobra 2012 (udeležila sta se ga tudi predstavnika AQ Austria). Zaradi določenih nepravilnosti pri izvedbi postopka prve akreditacije zavoda oziroma ker je skupina strokovnjakov napačno uporabila merila za prvo akreditacijo zavoda, je svet agencije po pritožbi vlagatelja in proučitvi vseh dejstev prvič odločil, da skupino strokovnjakov izloči in imenuje novo v skladu z Zakonom o splošnem upravnem postopku. V ponovljenem postopku se akreditacija Fakultete za psihoterapevtsko znanost Univerze Sigmunda Freuda v Ljubljani nadaljuje v letu 2013, prav tako pa tudi sodelovanje s AQ Austria.

Močno se je povečalo sodelovanje tujih strokovnjakov iz različnih držav v akreditacijskih in evalvacijskih postopkih; medtem ko je agencija v letu 2011 sodelovala predvsem s strokovnjaki iz Hrvaške, je leta 2012 sodelovala še s strokovnjaki iz Avstrije, Nemčije, Madžarske, Španije, Velike Britanije, Nizozemske, Francije, Češke in Bolgarije. 15. oktobra 2012 je bil z agencijo ASIIN Consult GmbH podpisan sporazum o pridobivanju tujih strokovnjakov s področja naravoslovnih in tehniških ved. Sodelovanje s to agencijo je dobro, njen strokovnjak je bil imenovan tudi v skupino strokovnjakov za presojo Univerze v Novi Gorici; evalvacijski obisk bo imela 13., 14. in 15. maja 2013.

5. aktivnost: sodelovanje agencije v mednarodnem projektu JOQAR – Joint Programmes: Quality Assurance and Recognition of Degrees Awarded

Agencija sodeluje v projektu Erasmus – Mundus (in skupnih študijskih programov na splošno), katerega koordinator je ECA. Splošni cilj projekta je olajšati akreditacije in priznavanje študijskih programov.

Agencija je sodelovala pri pripravi metodologije oziroma skupnih evropskih standardov za presojo skupnih študijskih programov. Poleg španske (Catalan University Quality Assurance Agency, v nadaljevanju AQU Catalunya), nemške (Agentur für Qualitätssicherung durch Akkreditierung von Studiengängen, v nadaljevanju AQAS) in nizozemske (Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders, v nadaljevanju NVAO) agencije za kakovost ji je bila dodeljena koordinacijska vloga pri enem izmed štirih pilotnih postopkov za presojo skupnih študijskih programov v skladu z dogovorjenimi evropskimi standardi. Intenzivna koordinacija pilotnega postopka se je začela maja 2012. Ker gre za en sam akreditacijski postopek, v okviru katerega se presojajo evropski standardi za kakovost skupnih študijskih programov, je morala agencija najprej vzpostaviti sodelovanje z AQAS in češko agencijo za kakovost (Accreditation commission Czech Republic). Za akreditacijo je bil namreč izbran skupni magistrski študijski program EMMIR – Migration and Intercultural Relations, katerega koordinator je University of Oldenburg, sodeluje pa še šest visokošolskih zavodov. Gre za štiri evropske visokošolske zavode: University of Oldenburg (Nemčija), Univerza v Novi Gorici (Slovenija), University of Stavanger (Norveška) ter University of South

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Bohemia (Češka) ter tri afriške, en visokošolski zavod iz Sudana (Ahfad University for Women) in dva iz Ugande (Makerere University Kampala, Mbarara University of Science & Technology). Zaradi vzajemnega priznavanja akreditacijske odločitve je morala agencija v letu 2012 intenzivno sodelovati z vsemi agencijami iz držav, v katerih so evropski visokošolski zavodi. Poleg sodelovanja s poprej omenjenimi agencijami ter z evropsko zvezo študentov (European Students Union) pri imenovanju skupine strokovnjakov je novembra 2012 sodelovala na delavnici v Hagu, ki je bila namenjena konsistentni interpretaciji evropskih standardov.

Agencija je decembra 2012 ob navzočnosti predstavnikov AQAS organizirala in izvedla zunanjo evalvacijo skupnega študijskega programa na University of Oldenburg v Nemčiji. Po pripravi skupnega poročila se je s skupino strokovnjakov februarja 2013 udeležila delavnice, ki je bila namenjena doseganju konsistentnosti vsebine poročil v pilotnih postopkih. Poročilo je bilo naknadno posredovano University of Oldenburg v odziv. Po prejemu odziva bo poslano AQAS, Accreditation commission Czech Republic in naši agenciji v odločitev, kar bo predvidoma maja 2013.

Poleg koordinacije pilotnega postopka agencija aktivno sodeluje v usmerjevalni skupini (steering group), kjer daje predloge glede metodologije in evropskih standardov za presojo skupnih študijskih programov, in delovni skupini (working group 1, WG 1), v kateri je februarja 2013 v Madridu sodelovala pri pripravi programa diseminacijske konference JOQAR, ta bo potekala junija 2013, prav tako v Madridu.

6. aktivnost: sodelovanje agencije v mednarodnem projektu MULTRA (projekt tesno povezan z JOQAR)

Znotraj projekta JOQAR agencija sodeluje tudi v projektu MULTRA – Mutual Recognition of accreditation Results regarding Joint Programmes; prizadeva si za polnopravno članstvo. Pogoji za to je uspešno opravljena zunanja evalvacija agencije – zdaj potekajo še zadnje priprave nanjo.

7. aktivnost: sodelovanje agencije v mednarodnem projektu QROSSROADS

Glavni cilj projekta je v obliki registra predstaviti kvalifikacije, ki se podeljujejo po javno priznanih oziroma akreditiranih študijskih programih na evropskih visokošolskih zavodih. Te kvalifikacije so predstavljene z vidika visokošolskega sistema, katerega del so tudi informacije o nacionalnih organih za zagotavljanje kakovosti in akreditacijo ter organih za priznavanje pridobljenih kvalifikacij. V zadnjem letu sta bila organizirana dva sestanka članov tretje delovne skupine konzorcija ECA, ki je zadolžena za projekt Qrossroads (working group 3; WG 3). Na sestankih je bilo ugotovljeno, da je na vseh spletnih orodjih in bazah podatkov konzorcija ECA (Expert exchange platform – EEEP, Qrossroads in ECAspedia) zaznati precejšnje pomanjkljivosti, in sicer: ni enotne vstopne spletne strani ECA, iskanje po spletnih straneh ni dobro urejeno in ni dovolj učinkovito, prevelik je odstotek obiskovalcev, ki opuščajo obiske strani, dodajanje in posodabljanje baz podatkov je zamudno. V delovni skupini agencija sodeluje pri pripravi razpisne dokumentacije za izbiro izvajalca za prenovo in izboljšanje enotne vstopne spletne strani ECA in baz podatkov ter drugih objav na spletnih straneh, pri pripravi enotnega registra evropskih strokovnjakov za kakovost ter pri izboljševanju in razvijanju spletnega portala

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

ECApedia. Agencija sodeluje tudi pri oglaševanju (predstavitvi) namena in ciljev tega projekta.

8. aktivnost: (usposabljanje za) svetovanje visokošolskim in višješolskim deležnikom

Usposabljanja strokovnih delavcev so bila organizirana (skupni sestanki, udeležba na posvetih z njihovega delovnega področja) ter sprotne (reševanje primerov iz prakse, sprotne svetovanje in umerjanje dela). Spoznavali so vlogo različnih deležnikov v akreditacijskih in evalvacijskih postopkih, aktivno sodelovali pri nastajanju priročnika za strokovnjake, spremembi meril, samoevalvaciji agencije ipd. V samoevalvacijskih postopkih so spremljali skladnost delovanja agencije s standardi ESG ter delovanjem drugih primerljivih agencij.

Presoja uspešnosti pri uresničevanju cilja in opravljanju nalog

IZVEDBENI CILJ: AGENCIJA MORA POSTATI ZAUPANJA VREDNO IN STROKOVNO KREDIBILNO SVETOVALNO TELO NA PODROČJU RAZVOJA STANDARDOV KAKOVOSTI IN NJIHOVEGA DOSEGANJA V SLOVENSKEM VISOKEM IN VIŠJEM ŠOLSTVU		
1. aktivnost: zagotavljanje kakovostne strokovne podpore pri vodenju akreditacijskih in evalvacijskih postopkov		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Sprotno reševanje težav, povezanih z uporabo spletne aplikacije obrazca <i>Predlog za akreditacijo</i> .	sektor za kakovost/ direktor	da; stalna naloga
Izmenjava izkušenj, informacij in koordinacija dela strokovnih delavcev, ki vodijo med seboj povezane in primerljive postopke.	strokovna služba/ direktor	
Interpretacija meril, razčiščevanje odprtih vprašanj in obravnava tematike, povezane z delom strokovnih delavcev, na rednih sestankih.		da; stalna naloga
Posodobitev e-arhiva (skupna mapa)	strokovna služba	delno
Primerjalne analize s tujimi agencijami (prepoznavanje dobrih praks, primerjava postopkov itd.)		da; treba jih je še sistematično urediti
2. aktivnost: izdelava preglednih procesnih shem vseh postopkov		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Preoblikovanje načrta vodenja postopkov na agenciji in priprava protokolov za posamezne postopke.		da
Poenostavitev protokola in načina priprave gradiv za seje sveta agencije.	strokovna služba/ direktor	da
3. aktivnost: izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev agencije doma in na tujem		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Priprava in sprejem pravilnika o izobraževanju strokovnih delavcev	sektor za splošne zadeve / direktor	delno; pravilnik pripravljen za sprejem

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

<p>Priprava in sprejem načrta izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v Sloveniji in tujini; razgovori s strokovnimi delavci.</p>		ne
<p>Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev na seminarjih in delavnicah ter posvetih doma in na tujem.</p>	direktor	da
<p>4. aktivnost: sodelovanje v mednarodnih združenjih oziroma s tujimi agencijami za kakovost v visokem šolstvu</p>		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Organizacija simpozija s tujimi strokovnjaki.		da
Aktivno sodelovanje na posvetih, konferencah s področja delovanja agencije.		da; stalna naloga
Organizacija obiskov na tujih agencijah za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu.		da; stalna naloga
Organizacija obiska tuje agencije na agenciji.		da; stalna naloga
Izmenjava strokovnjakov za presojo kakovosti; prizadevanje za sodelovanje slovenskih strokovnjakov s tujimi agencijami.	strokovna služba/ direktor	da
Podpis bilateralnih sporazumov s sorodnimi tujimi agencijami, institucijami ter redno vzdrževanje stikov.		da
<p>5. aktivnost: sodelovanje agencije v mednarodnem projektu JOQAR – Joint Programmes: Quality Assurance and Recognition of Degrees Awarded</p>		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Koordinacija projekta. Sodelovanje s slovenskim izvajalcem skupnega študijskega programa EMMIR (European Master in Migration and Intercultural Relations) Univerze v Novi Gorici.		da
Analiza pogojev za izvedbo skupnih študijskih programov v državah EU ter analiza primerov dobre prakse.	sektor za kakovost/ direktor	
<p>6. aktivnost: sodelovanje agencije v mednarodnem projektu MULTRA (projekt tesno povezan z JOQAR)</p>		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Aktivno delo v projektni skupini ECA.	strokovna služba/ direktor	da; stalna naloga (do končanja projekta)
<p>7. aktivnost: sodelovanje agencije v mednarodnem projektu QROSSROADS</p>		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Aktivno delo v projektni skupini ECA.	strokovna služba/ direktor	da
<p>8. aktivnost: (usposabljanje za) svetovanje visokošolskim in višješolskim deležnikom</p>		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Notranja izobraževanja strokovnih delavcev o aktualnem dogajanju v evropskem visokošolskem prostoru.	sektor za kakovost, zunanji strokovnjaki/ direktor	delno
Spremljanje skladnosti delovanja agencije z evropskimi standardi in smernicami ter mednarodnimi načeli na področju zagotavljanja kakovosti.	strokovna služba/ direktor	da; stalna naloga, sistematično v samoevalvacijskem poročilu

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Prizadevanje, da bi delo na agenciji čim bolj poenotili, je bilo uspešno. Sodelovanje z zunanjimi deležniki se je izboljšalo, okrepilo pa se je tudi zaupanje v delo agencije. Agencija je povečala svetovalno vlogo pri vzpostavljanju notranjega sistema kakovosti visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol, k čemur je pripomoglo sistematično uvajanje priporočil za izboljšanje v evalvacijska poročila skupin strokovnjakov. Večje zadovoljstvo deležnikov z delom agencije se je večkrat potrdilo na različnih srečanjih oziroma sestankih.

Mednarodnega sodelovanja agencije v različnih projektih je (bilo) več, kot je bilo načrtovano. Agencija je poleg načrtovanih projektov začela sodelovati tudi v projektu CeQuInt (Certificate for Quality of Internationalisation): namen projekta, ki je bil izbran v okviru Lifelong Learning Programme (Erasmus); Erasmus Multilateral projects septembra 2012, je izboljšati in pospešiti proces internacionalizacije visokega šolstva ter razvoj metodologije merjenja internacionalizacije, tako na programski kot na institucionalni ravni. Uspešna evalvacija bo vodila do evropskega certifikata internacionalizacije. Agencija sodeluje v usmerjevalni skupini (steering group) ter je zadolžena za izbiro študijskega programa ter izvedbo evalvacije. Evalvacija z mednarodno skupino strokovnjakov za internacionalizacijo visokega šolstva tokrat ne bo namenjena presoji standardov kakovosti zaradi podelitve akreditacije oziroma njenega podaljšanja, pač pa presoji standardov kakovosti internacionalizacije in podelitvi certifikata.

Novembra 2012 se je agencija udeležila prvega sestanka usmerjevalne skupine v Hagu in aktivno sodelovala pri pripravi metodologije za presojo. Izbrala je tudi študijski program, predlagala strokovnjake za izvedbo presoje, dala predloge v zvezi s samoevalvacijskim poročilom ter pritožbenim postopkom ter imela sestanek s predstavniki slovenskega visokošolskega zavoda, kjer bo presoja. 28. marca 2013 je agencija v svojih prostorih organizirala in izvedla drugi sestanek usmerjevalne skupine. Udeležilo se ga je dvanajst predstavnikov tujih partnerskih agencij za zagotavljanje kakovosti (Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders - Nizozemska, Evaluation Agency for Research and Higher Education – Francija, CTI (Commission des Titres d'Ingénieur) – Francija, Agency for Science and Higher Education – Hrvaška, Agency for Quality Assurance and Accreditation Austria – Avstrija, Catalan University Quality Assurance Agency – Španija, Finnish Higher Education Evaluation Council – Finska, Foundation for International Business Administration Accreditation – Nemčija, Central Evaluation and Accreditation Agency Hannover – Nemčija, The Polish Accreditation Committee – Poljska ter German Academic Exchange Service – Nemčija).

Priložnosti za izboljšanje

Ker trenutna zasnova elektronskega delovanja ne omogoča bistvene nadgradnje sistema na vseh področjih delovanja agencije, je treba za kakovostnejše, preglednejše in varnejše delovanje temeljito prenoviti spletni obrazec, ki bo omogočal nenehen razvoj in posodabljanje, slednji je načrtovan kot del celovitega informacijskega sistema agencije. Na skupnih sestankih so bile ugotovljene težave, povezane z izpolnjevanjem elektronskega obrazca, dopolnjevanjem vloge v spletnem obrazcu (največ ena dopolnitev je bila mogoča), ni enotnega sistema evidentiranja in obveščanja in ni

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

povezovanja med bazami podatkov. Našteto bo treba urediti z vzpostavitvijo enotnega informacijskega sistema.

V prihodnje si je treba še prizadevati za racionalizacijo in boljšo organizacijo dela ter več skupnih sestankov na agenciji, namenjenih obravnavi in reševanju težav, ki se pojavljajo pri delu na vsebinsko zaokroženih področjih, medsebojnemu obveščanju, usklajevanju mnenj, umerjanju dela in podobno. V letu 2012 je agencija morala opraviti tudi naloge iz prejšnjega leta, močno se je povečalo število akreditacijskih postopkov in hkrati zmanjšalo število zaposlenih, zato velikokrat za večurne tedenske sestanke ni bilo časa. Poleg tega so se delavci ukvarjali s številnimi zamudnimi nalogami (npr. zbiranje, osveževanje baz podatkov ipd.), ki jih bo prevzel na novo zaposleni delavec. Osnutek razpisa za prostega delovnega mesta za tega delavca je pripravljen za objavo.

Treba je bolj sistematično načrtovati izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev. Sprejetje načrta za izobraževanje bo omogočil pravilnik o izobraževanju, izpopolnjevanju in usposabljanju strokovnih delavcev agencije; pripravljen je za sprejem.

Obisk tuje agencije na naši agenciji. V prihodnje si bo agencija prizadevala za še tesnejše sodelovanje in izmenjavo strokovnih delavcev z drugimi agencijami za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru.

II. PREOBLIKOVANJE SISTEMA ZAGOTAVLJANJA KAKOVOSTI V VISOKEM IN VIŠJEM ŠOLSTVU

Agencija si je v letu 2012 prizadevala za preoblikovanje sistema zunanje zagotavljanja kakovosti v visokem in višjem šolstvu. Gre za prehod od birokratskih postopkov akreditacij in evalvacij k skupaj dogovorjenemu sistemu zunanje kakovosti, pri katerem je odločilnega pomena tesno in stalno sodelovanje z visokošolskimi zavodi, višjimi strokovnimi šolami, strokovnjaki agencije in drugimi deležniki. Agencija je okrepila svetovalno vlogo, izdala nov priročnik za strokovnjake in začela prenavljati program izobraževanja strokovnjakov ter akreditacijska in evalvacijska merila.

Izvedbeni cilj: upoštevanje evropskih kriterijev in standardov pri razvoju sistema zunanje zagotavljanja kakovosti

1. aktivnost: posodabljanje sistema zunanje zagotavljanja kakovosti v skladu z evropskimi standardi

Agencija si je z vsakodnevnim sodelovanjem z visokošolskimi zavodi in višjimi strokovnimi šolami v akreditacijskih in evalvacijskih postopkih ter pri delu s strokovnjaki prizadevala za razvijanje kulture kakovosti v visokošolskem prostoru v skladu s standardi ESG. Na posvetu decembra 2012 je predstavila svojo vlogo pri tem in usmeritve za doseg tega cilja. Sistem zunanje presojanja kakovosti želi razviti tako, da z dajanjem priporočil za izboljšanje dela visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol v poročilih strokovnjakov, odločbah sveta agencije ter predstavitevijo

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

izsledkov, dobljenih pri analizi samoevalvacijskih poročil zavodov in šol, spodbuja njihov razvoj in prizadevanje za čim bolj kakovostno izobraževanje oziroma delo v celoti.

2. aktivnost: uskladitev aktov in pravil delovanja agencije z evropskimi standardi in drugimi predpisi

Merila za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov so temeljni predpis v akreditacijskih in evalvacijskih postopkih, zato se je svet agencije odločil, da najprej začne njihovo prenovo. Agencija je sproti spremljala uporabo meril v praksi in zbirala pripombe deležnikov, izdelala je tudi ankete, s katerimi si je pridobivala informacije o tem in predloge za izboljšanje meril. Veljavna merila je analizirala v samoevalvacijskih postopkih in se odločila za njihovo spremembo.

V skladu z delovnim načrtom za leto 2012 so se merila spreminjala na dveh ravneh, in sicer:

a) zaradi uskladitve z zakonodajo; prva sprememba je nastala junija 2012 zaradi uskladitve z ZUJF (Ur. l. RS, št. 40/12, 55/2012 Skl.US: U-I-162/12-5, Up-626/12-5, 96/2012-ZPIZ-2, 104/2012-ZIPRS1314, 105/2012, 25/2013 Odl.US: U-I-186/12-34), druga pa januarja 2013 zaradi uveljavitve novele ZViS-I (Ur. l. RS, št. 109/12). Spremembe meril so bile objavljene v Uradnih listih RS, št. 51/2012 in št. 6/2013.

b) zaradi izboljšanja predpisa v skladu s samoevalvacijskimi izsledki; decembra leta 2011 je svet agencije imenoval posebno delovno skupino za spremembo aktov agencije; skupina je delo začela januarja 2012. Zbrala je pripombe k merilom iz leta 2011 (poslane po pošti, predstavljene na posvetu strokovnjakov novembra 2011 ...), proučila težave, ki so se pojavljale pri vsakdanjem delu in pri odločanju sveta agencije v akreditacijskih in evalvacijskih postopkih, proučila je ugotovitve sveta agencije, pritožbene komisije, junija 2012 si je z anketiranjem vseh deležnikov (visokošolskih zavodov, višjih strokovnih šol, vlagateljev, strokovnjakov, strokovnih delavcev agencije, članov sveta agencije, študentov) pridobila še dodatna mnenja o merilih in postopkih pri delu agencije. Pregledala je tudi merila tujih agencij za kakovost (predvsem iz Norveške, Švice ...). Ugotovila je, da je treba bolj natančno urediti predvsem:

- razmejitev oz. ločevanje med akreditacijo visokošolskega zavoda in akreditacijo študijskega programa;
- izpolnjevanje pogojev in merila za presojo znanstveno-raziskovalnega dela glede na vrsto zavoda in stopnjo študijskega programa;
- izpolnjevanje pogojev in merila za presojo ustreznosti visokošolskih učiteljev ter
- poenostaviti postopke in obrazec za oddajo vloge.

Posebno poglavje je namenila notranjemu sistemu kakovosti na visokošolskih zavodih in merilom, po katerih ga bo presojala.

Skupina za prenovo meril je intenzivno delala vse leto, imela je številne sestanke; prvi so se začeli že januarja 2012. Poleg tega se je predsednica delovne skupine večkrat

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

posebej srečala s strokovnimi delavci agencije iz sektorja za kakovost in pravne službe, odgovornimi za pripravo osnutkov meril (katerih del so tudi obrazci za vloge); ti so se pozneje obravnavali na srečanjih delovne skupine. Osnutek novih meril in obrazcev za vloge je delovna skupina izboljševala skupaj z vsemi strokovnimi delavci agencije na dveh celodnevni sestanekih, ki ju je sklicala predsednica delovne skupine.

Z zasnovo prenovljenih meril se je svet agencije prvič seznanil na junijski seji, osnutek prenovljenih meril z različnimi obrazci za vloge pa na posebej za to namenjeni seji 30. avgusta 2012. Prav na ta dan je ministrstvo, pristojno za visoko in višje šolstvo, poslalo v javno obravnavo predlog novele ZViS, v katerih je bila predvidena drugačna sestava sveta agencije in imenovanje njegovih članov (imenovala in izbirala naj bi jih vlada, kar bi ogrozilo njegovo neodvisnost); poleg tega pa še spremembe v zvezi s transnacionalnim izobraževanjem in podaljšanjem akreditacije visokošolskih zavodov in študijskih programov. Agencija se je takoj odzvala na predlog sprememb, s katerimi se ni mogla strinjati, razprave in sestanki so trajali do decembra 2012, zato – in ker bi, če bi spremembe obveljale, znatno vplivale na akreditacijske postopke in s tem na spremembo meril – je delo delovne skupine zastalo. Nadaljevalo se je po sprejetju novele ZViS januarja 2013 (od januarja do začetka marca 2013 je imela skupina štiri sestanke). Predlog za spremembo meril bo svet agencije vnovič obravnaval na aprilski seji.

V samoevalvacijskih postopkih agencije so se presojala tudi Merila za zunanjo evalvacijo višjih strokovnih šol ter **Merila za uvrstitev strokovnjakov v register agencije**. Svet agencije je spremembo meril sprejel marca 2012 (Ur. l. RS, št. 22/2012); vzroki so opisani v poglavju D na strani 25.

3. aktivnost: spremljanje kakovosti visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol ter svetovanje

Agencija je v letu 2012 sistematično analizirala poročila skupin strokovnjakov o akreditacijah in zunanjih evalvacijah, da bi izboljšala sestavo poročil in dobila vpogled v stanje (razmere, predvsem pa razvoj sistema kakovosti) na visokošolskih zavodih, višjih strokovnih šolah ter spremljala razvoj kakovosti visokega in višjega šolstva. Analize poročil je predstavila na posvetu decembra 2012, nekatere izsledke, predvsem ugotovitve o sestavi poročil in presojanju posameznih področij iz meril, pa uporabila pri prenovi priročnika za strokovnjake. Izsledki analiz poročil skupin strokovnjakov bodo poleg drugih (npr. izsledkov analiz samoevalvacijskih poročil zavodov in šol, mednarodna primerjava ...) v pomoč pri določitvi in zbiranju kazalcev kakovosti visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol.

Ena od nalog je bila tudi zbiranje in analiziranje samoevalvacijskih poročil vseh visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol ter s tem notranjih sistemov kakovosti zavodov in šol. Naloga je zahtevna in zelo obširna (vseh poročil je kar 102), analiza bo predvidoma končana aprila 2013. Na podlagi izsledkov se bo agencija odločala za organiziranje sestankov oziroma delavnic s komisijami za kakovost na visokošolskih zavodih in višjih strokovnih šolah.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Priprava pogostih vprašanj in odgovorov: za objavo na spletni strani so pripravljena tudi najpogostejša vprašanja, ki so jih vlagatelji, strokovnjaki in drugi deležniki postavljali agenciji in na katera je sicer sproti odgovarjala. Nanašajo se na tolmačenje posameznih določb v merilih za akreditacijo, merilih za prehode med študijskimi programi, na presojanje sestave senata zavoda, širitve študijskega področja, sprememb študijskih programov, na skupne študijske programe, skupno izvajanje predmetov, študij na daljavo, strokovne in znanstvene naslove in njihove okrajšave, veljavnost akreditacije, trajanje postopkov, pa tudi na register strokovnjakov agencije. Z objavo pogostih vprašanj in odgovorov želi agencija pripomoči k učinkovitejšemu delu vseh deležnikov v akreditacijskih in evalvacijskih postopkih in enaki interpretaciji določenih področij delovanja agencije.

4. aktivnost: transparentnost in javnost dela agencije

Na tem področju je bil v letu 2012 narejen velik napredek. Agencija je postala v javnosti bolj prepoznavna, v povezavi s tem se je povečal pomen zunanjega presojanja kakovosti v visokem in višjem šolstvu. Z dejavnim nastopanjem v javnih občilih, predvsem ob spreminjanju ZViS jeseni leta 2012, se je njena vloga pri zagovarjanju in pojasnjevanju stališč o neodvisnem sistemu zunanjega presojanja kakovosti z ohranitvijo deležniške sestave sveta agencije, zavzemanje za nepolitično imenovanje njegovih članov, nepristranskost in strokovnost pri odločanju v akreditacijskih in evalvacijskih postopkih ob upoštevanju standardov ESG in drugih mednarodnih usmeritev močno okrepla.

Agencija je prenovila spletno stran in izdelala angleško različico strani. Sproti jo posodablja in mesečno osvežuje podatke o akreditacijah študijskih programov, visokošolskih zavodov in zunanjih evalvacijah višjih strokovnih šol. Redno objavlja spremembe meril in drugih aktov, katalog javnega značaja, pregled svojega dela, odzive na aktualne dogodke (na tem področju je bila posebej dejavna ob spreminjanju ZViS). V posebni publikaciji je natisnila predstavitveno brošuro agencije (v prilogi št. 6) in priročnik za strokovnjake. Obe publikaciji in samoevalvacijsko poročilo je objavila tudi na spletni strani, tako na slovenski kot angleški. Pred prevodom v angleški jezik je prek razpisa za prevajanje in lektoriranje strokovnih, pravnih in promocijskih besedil, objavljenem na spletni strani agencije, do 10. julija 2012 izbrala najustreznejše prevajalce. Na razpis se je sprva prijavilo 10 kandidatov. Oddati so morali popolne prijave s testnimi prevodi besedil, ki jih je pripravila agencija.

Na nekaterih evalvacijskih obiskih agencija potrebuje tudi tolmače; in sicer na zahtevo vlagateljev zaradi tolmačenja predvsem iz slovenščine v angleščino. Zato je novembra 2012 prek zbiranja ponudb izbrala dva tolmača z najboljšo ponudbo.

Uredilo se je tudi sodelovanje z novinarji, določen je bil predstavnik agencije za stike z javnostjo. Agencija redno odgovarja na novinarska vprašanja ki jih je bilo v preteklem letu izredno veliko. Največ se jih je nanašalo na stališča v zvezi s spreminjanjem zakonodaje, na akreditacijske in evalvacijske postopke, predvsem prve akreditacije samostojnih visokošolskih zavodov oziroma univerz. Nekaj vprašanj je bilo tudi o odločitvah sveta agencije v zvezi s študijem na daljavo. V zadnjih mesecih je bila agencija skoraj vsak teden (velikokrat večkrat na teden) omenjena v javnih občilih.

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Presoja uspešnosti pri uresničevanju cilja in opravljanju nalog

IZVEDBENI CILJ: UPOŠTEVANJE EVROPSKIH KRITERIJEV IN STANDARDOV PRI RAZVOJU SISTEMA ZUNANJEGA ZAGOTAVLJANJA KAKOVOSTI		
1. aktivnost: posodabljanje sistema zunanjega zagotavljanja kakovosti v skladu z evropskimi standardi		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Razvijanje kulture kakovosti ob sodelovanju z visokošolskimi zavodi in višjimi strokovnimi šolami prek svetovanja in izmenjave primerov dobrih praks.	strokovna služba/ svet agencije, direktor	da
2. aktivnost: uskladitev aktov in pravil delovanja agencije z evropskimi standardi in drugimi predpisi		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Sprememba Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov.	svet agencije	da, junij 2012 (uskladitev z ZUJF)
Izdelava in razpošiljanje vprašalnikov (anket) o merilih in postopkih delovanja agencije.	strokovna služba	
Analiza veljavnih Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov, Meril za zunanjo evalvacijo višjih strokovnih šol ter drugih aktov agencije oziroma odgovorov deležnikov.		da
Predlog novih meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov in usklajevanje z vsemi deležniki.	strokovna služba, delovna skupina sveta agencije/ svet agencije	da
Obravnavanje novih meril na svetu agencije in njihovo sprejetje.	delovna skupina sveta/ svet agencije	delno; obravnavana večkrat, sprejeta še niso
3. aktivnost: spremljanje kakovosti visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol ter svetovanje		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Analiza poročil strokovnjakov o akreditacijah in zunanjih evalvacijah visokošolskih zavodov in študijskih programov ter zunanjih evalvacijah višjih strokovnih šol in priprava poročila.	sektor za kakovost/ direktor	da
Določitev in začetek zbiranja kazalcev kakovosti visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol.		posredno, prek akreditacij, analiz
Zbiranje samoevalvacijskih poročil visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol ter analiza notranjih sistemov za zagotavljanje kakovosti.		delno: analiza se končuje
Sestanki (organizacija delavnic) agencije s komisijami oziroma odgovornimi za kakovost na visokošolskih zavodih in višjih strokovnih šolah oziroma drugimi deležniki.	strokovna služba/ direktor	da, sestanki
4. aktivnost: transparentnost in javnost dela agencije		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Nadaljevanje prenove spletne strani, izdelava angleške spletne strani in sprotno posodabljanje.	strokovna služba/ direktor	da

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Objava sklepov sveta agencije, poročila o delu, delovnega načrta agencije in drugih poročil oziroma predstavitevne gradiva.		da
Poprava preglednic o akreditiranih visokošolskih zavodih in študijskih programih ter sprotno posodabljanje.		da
Izdelava in sprotno posodabljanje preglednice o evalviranih višjih strokovnih šolah.		da
Objava letnih poročil oziroma analiz o akreditacijah in zunanjih evalvacijah.		delno
Priprava predstavitvene brošure agencije, prevod v angleščino in objava na spletnih straneh.		da
Prenova priročnika za usposabljanje strokovnjakov agencije, prevod v angleščino in objava na spletni strani.		da
Vzpostavitev stalnega sodelovanja z novinarji. Določitev predstavnika za stike z javnostjo.	pooblaščen oseba/ direktor	da

Agencija je pri uresničevanju tega cilja v primerjavi z letom 2011 naredila izreden napredek. Postala je prepoznavna v širši javnosti, uspelo ji je, da je ozavestila pomen neodvisnega zunanjega sistema kakovosti v slovenskem prostoru ob upoštevanju standardov ESG.

Spreminjanje meril je do konca avgusta 2012 potekalo po načrtu, od septembra do konca leta 2012 pa se je zelo upočasnilo zaradi drugih nenačrtovanih nalog, ki jih je bilo treba opraviti. Kljub temu je bilo narejenega veliko dela, v leto 2013 pa se je prestavilo usklajevanje predloga prenovljenih meril z zunanjimi deležniki.

Med najpomembnejše nenačrtovane naloge spadata obravnava novele ZViS in vodenje postopkov za podaljšanje akreditacije vseh štirih univerz, čeprav je bila v letu 2012 načrtovana le akreditacija ene univerze, preostale pa postopoma do leta 2015. Tako načrtovanje je bilo razumljivo, saj gre za najtežje in izredno obširne ter zahtevne postopke. Akreditacija je bila podaljšana največji slovenski univerzi, ki šteje kar 26 članic; evalvacijski obisk druge univerze je bil opravljen, postopek se končuje; za obisk tretje in četrte univerze je svet agencije že imenoval skupini strokovnjakov, evalvacijska obiska sta napovedana maja 2013.

Obravnava novele ZViS je trajala več mesecev, strokovni delavci so imeli veliko dodatnega dela z vodenjem postopkov za podaljšanje akreditacije univerz, zato se je upočasnilo razvojno delo agencije.

Ena izmed nekončanih nalog je analiza samoevalvacijskih poročil vseh visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol, vzrok zanjo so prav tako številne nenačrtovane naloge, ki jih je agencija opravljala v letu 2012 in zaradi katerih je bilo treba uresničevanje nalog iz delovnega načrta nekoliko prilagoditi.

Priložnosti za izboljšanje

V prihodnje bi kazalo organizirati pogostejša srečanja s strokovnjaki, na katerih bi obravnavali konkretne primere iz prakse. Potrebni bi bili tudi posveti oz. delavnice z drugimi deležniki v visokem šolstvu, predvsem predstavniki visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol oziroma njihovimi komisijami za kakovost. V povezavi s tem je

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

treba sistematično razvijati svetovalne storitve in razvojno-analitski sektor. Predvsem slednje pa je tesno povezano s kadrovskimi razmerami, zato si je treba še naprej prizadevati za kadrovske okrepitve agencije oziroma za spremembo zakonodaje in meril.

Analize o akreditacijah in zunanjih evalvacijah ter izsledke o samoevalvacijskih poročilih visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol je treba sistematično urediti v metaporočilu (po zgledu poročil o delu senata za evalvacijo v letih 2007, 2008 in 2009). V povezavi s tem je treba določiti oziroma objaviti kazalce kakovosti visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol, jih začeti zbirati in analizirati.

III. SODELOVANJE PRI RAZVOJU VISOKEGA ŠOLSTVA V SLOVENIJI

Poslanstvo agencije je tudi stalno sodelovanje z ministrstvi in drugimi organizacijami pri oblikovanju in določanju nacionalne zakonodaje oziroma predpisov s področja visokega in višjega strokovnega šolstva, in sicer z aktivno udeležbo v delovnih skupinah, na različnih srečanjih, z oblikovanjem predlogov za zakone in druge akte. Roki za te naloge so odvisni od zunanjih deležnikov – praviloma ministrstva, pristojnega za visoko in višje šolstvo.

1. izvedbeni cilj: uveljavljanje nacionalnega programa visokega šolstva 2011–2020 na področju kakovosti in internacionalizacije ter aktivno sodelovanje pri prenovi zakona o visokem šolstvu

aktivnost: sodelovanje pri pripravi novega zakona o visokem šolstvu

Agencija je na podlagi izkušenj pri svojem delovanju v letih 2010 in 2011, zbiranja predlogov za spremembo ZViS in večkratne obravnave težav, ki jih pri delu strokovnih služb, odločanju sveta agencije in pritožbene komisije v akreditacijskih in evalvacijskih postopkih povzroča veljavna zakonodaja, pripravila predlog za spremembo ZViS. Predlog je svet agencije obravnaval na posebni seji, ki je bila namenjena obravnavi sistemskih rešitev (zakonodaje in meril), 30. avgusta 2012. S predlogom za spremembe ZViS sta nameravala svet in vodstvo agencije septembra 2012 seznaniti pristojno ministrstvo. Vseboval je predvsem pripombe in predloge za:

- prehod na institucionalno akreditacijo oziroma zunanjo evalvacijo: programske akreditacije se ohranijo le ob akreditaciji novih študijskih programov, v postopku podaljšanja akreditacije pa se njihova izvedba preverja med zunanjo evalvacijo, ki je pogoj za podaljšanje akreditacije zavodu in s tem tudi programom, ki jih izvaja. Skupina neodvisnih strokovnjakov bi morala imeti pristojnost, da med obveznim obiskom zavoda odloči, katere programe oziroma njihovo izvedbo bo podrobneje preverjala (seveda po vnaprej opredeljenih pogojih in merilih). Pristojnost za odločitve, katere programe bo skupina natančno presojala, mora imeti tudi svet agencije;

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

- skrajšanje obdobja veljavnosti akreditacije s 7 let na 5 let: zavod mora podaljšati akreditacijo vsakih 5 let;
- ureditev transnacionalnega izobraževanja, tako da bodo upoštevane različne oblike tega izobraževanja – tudi dislocirane enote visokošolskega zavoda v tujini (33. c člen ZViS);
- določitev (opredelitev) dislocirane enote visokošolskega zavoda in njegovo preoblikovanje;
- natančnejšo določitev akreditacijskih in evalvacijskih postopkov ter pravic vlagateljev v postopkih in s tem prenehanje uporabe Zakona o splošnem upravnem postopku (uzakoni naj se le smiselna uporaba ZUP);
- uskladitev nekonsistentnih določb ZViS: roki za oddajo vlog in pristojnost; neusklajenost s prehodnimi določbami zakona.
- omilitev določila o imenovanju osebe za člana ali namestnika člana pritožbene komisije (51.j člen ZViS).

Poleg tega je svet agencije oblikoval še predloge za jasnejšo določitev pravnoorganizacijske oblike agencije, določitev novega organa agencije, upravnega/nadzornega odbora; predlagal je, naj se uredi opredelitev kompetenc in učnih izidov oz. dosežkov ob upoštevanju tega, da se v evropskem visokošolskem prostoru večinoma uporablja besedna zveza »learning outcomes«, ter da agenciji možnost, da zaračunava akreditacijske in evalvacijske storitve.

Ministrstvo, pristojno za visoko in višje šolstvo, je dalo v javno obravnavo svoj predlog novele ZViS, s katerim se agencija ni mogla strinjati. Razlogi za to so opisani na začetku poročila v poglavju »*Pregled dela organov odločanja agencije na prvi in drugi stopnji*« na str. 8. Začela se je večmesečna obravnava predloga novele v odborih državnega zbora oziroma v državnem zboru (18. 9. 2012; 4. 10. 2012; 15. 10. 2012; 17. 10. 2012; 3. 12. 2012) in usklajevanja na ministrstvu, pristojnem za visoko in višje šolstvo. Agencija je mnenja o noveli ZViS in njenem spreminjanju na pristojnem ministrstvu (in poznejših različicah) sproti objavljala na svojih spletnih straneh in v javnih občilih. O tem je uradno pisno obvestila generalni sekretariat vlade, odbor državnega zbora in ministrstvo (14. 9. 2012; 26. 10. 2012).

2. izvedbeni cilj: oblikovanje in izvajanje enotnih kriterijev in standardov internacionalizacije visokega šolstva

aktivnost: priprava meril za visokošolsko transnacionalno izobraževanje

Merila za visokošolsko transnacionalno izobraževanje so bila sprejeta marca 2012 in objavljena v uradnem listu (Uradni list RS, št. 18/2012). Usklajevanje pred sprejetjem je bilo dolgotrajno, ker določbe ZViS niso upoštevale različnih oblik tega izobraževanja, na kar je agencija ves čas opozarjala. To področje še vedno ni urejeno tudi po uveljavitvi novele ZViS na začetku leta 2013 (1. 1. 2013), kljub spremenjenim določbam, ki urejajo transnacionalno izobraževanje. Namesto da bi lahko agencija presojala najrazličnejše oblike tega izobraževanja, med katere spadajo tudi na primer dislocirane enote v tujini, ji je po eni strani odvzeta pristojnost, ki jo je imela do konca leta 2012, to je dajanje soglasij k pogodbam za transnacionalno izobraževanje, po

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

drugi strani pa so ji naložene naloge, ki jih ima center ENIC NARIC v okviru ministrstva (evidentiranje visokošolskih zavodov, ki želijo izobraževati v Sloveniji) in ki nimajo povezave s temeljno dejavnostjo agencije, to je zunanjim presojanjem kakovosti. Agencija ima prav zato pri usklajevanju meril za transnacionalno izobraževanje s spremembami ZViS kar nekaj težav. Skupaj z osnutkom meril so bile obravnavane na februarški seji sveta agencije, na kateri je svet odločil, da nanje opozori pristojno ministrstvo in ga prosi za razlago novih zakonskih določb. Ministrstvo je agenciji odgovorilo v drugi polovici marca 2013, predlog spremenjenih meril je pripravljen za obravnavo in sprejem na aprilski seji sveta agencije.

3. izvedbeni cilj: sodelovanje pri oblikovanju nacionalnega ogrodja kvalifikacij

aktivnost: sodelovanje pri oblikovanju nacionalnega ogrodja kvalifikacij

Agencija je vse leto sodelovala v delovni skupini Centra Republike Slovenije za poklicno izobraževanje, nacionalnega koordinatorskega evropskega ogrodja kvalifikacij, pri pripravi kvalifikacijskih struktur slovenskega ogrodja kvalifikacij v posameznih sektorjih oziroma področjih (gostinstva in turizma, računalništva, zdravstva, farmacije, socialnega dela, kmetijstva, gozdarstva, ribištva in veterine ...). Junija 2012 se je udeležila tudi celodnevnega posveta različnih deležnikov.

Konec novembra (28. 11.) 2012 je bil na agenciji sestanek ožje skupine članov medresorske delovne skupine za pripravo nacionalnega ogrodja kvalifikacij (MDS) z vodstvom in strokovnima delavcema agencije, na katerem je bil predstavljen del zaključnega poročila o slovenskem ogrodju kvalifikacij (SOK), povezan z umeščanjem SOK v evropsko ogrodje visokošolskih kvalifikacij (EOVK) ter sistemom zunanjega zagotavljanja kakovosti v visokem šolstvu.

Agencija je sodelovala pri pripravi gradiva, ki se nanaša na področje visokega šolstva, v zaključnem poročilu »Umeščanje slovenskega ogrodja kvalifikacij v evropsko ogrodje kvalifikacij za vseživljenjsko učenje in evropsko ogrodje visokošolskih kvalifikacij«.

4. izvedbeni cilj: razvoj in skrb za uvajanje enotnih kriterijev in standardov študijskih programov

aktivnost: stalno sodelovanje z deležniki v visokem šolstvu in višjem strokovnem izobraževanju ter strokovnjaki agencije pri izmenjavi izkušenj, primerov dobrih praks in potreb

Agencija je začela razvijati svetovalno vlogo, ki jo je v prvih letih nekoliko zanemarila. Prizadevala si je za sprotno odgovarjanje vlagateljem, visokošolskim zavodom, višjim strokovnim šolam, študentom, novinarjem, ministrstvom in drugim na njihova vprašanja, izboljšala je svetovanje in pomoč strokovnjakom. Mesečno je osveževala podatke o akreditacijah in zunanjih evalvacijah na svojih spletnih straneh ter jih sproti sporočala ministrstvu, pristojnemu za visoko in višje šolstvo, skupaj z odločbami in

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

drugimi dokumenti, potrebnimi za osveževanje in vpis podatkov v razvid. Imela je tudi več sestankov s predstavniki visokošolskih zavodov, ministrstvom, pristojnim za visoko in višje šolstvo, predstavniki Centra RS za poklicno izobraževanje in drugimi, na katerih so se obravnavala odprta vprašanja in iskale skupne rešitve določenih težav, ki so se pokazale pri delu v praksi.

Presoja uspešnosti pri uresničevanju ciljev in opravljanju nalog

1. IZVEDBENI CILJ: UVELJAVLJANJE NACIONALNEGA PROGRAMA VISOKEGA ŠOLSTVA 2011–2020 NA PODROČJU KAKOVOSTI IN INTERNACIONALIZACIJE TER AKTIVNO SODELOVANJE PRI PRENOVI ZAKONA O VISOKEM ŠOLSTVU		
Aktivnost: sodelovanje pri pripravi novega zakona o visokem šolstvu		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Priprava predlogov za spremembo Zakona o visokem šolstvu.	strokovna služba/ direktor, svet agencije	da
2. IZVEDBENI CILJ: OBLIKOVANJE IN IZVAJANJE ENOTNIH KRITERIJEV IN STANDARDOV INTERNACIONALIZACIJE VISOKEGA ŠOLSTVA		
Aktivnost: priprava meril za visokošolsko transnacionalno izobraževanje		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Priprava Meril za visokošolsko transnacionalno izobraževanje v sodelovanju z deležniki v visokem šolstvu. Organizacija in izvedba delavnice z deležniki.	strokovna služba; delovna skupina sveta/ svet agencije	da
Analiza pogojev za izvajanje visokošolskega transnacionalnega izobraževanja v drugih državah, spremljanje razvoja tega izobraževanja oz. izobraževanja po skupnih študijskih programih.	strokovna služba/ direktor	delno; stalna naloga
3. IZVEDBENI CILJ: SODELOVANJE PRI OBLIKOVANJU NACIONALNEGA OGRODJA KVALIFIKACIJ		
Aktivnost: sodelovanje pri oblikovanju nacionalnega ogrodja kvalifikacij		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Sodelovanje na delovnih sestankih, posvetih, konferencah delovne skupine za oblikovanje nacionalnega ogrodja kvalifikacij.	sektor za kakovost/ direktor	da
4. IZVEDBENI CILJ: RAZVOJ IN SKRBE ZA UVAJANJE ENOTNIH KRITERIJEV IN STANDARDOV ŠTUDIJSKIH PROGRAMOV		
Aktivnost: stalno sodelovanje z deležniki v visokem šolstvu in višjem strokovnem izobraževanju ter strokovnjaki agencije pri izmenjavi izkušenj, primerov dobrih praks in potreb		
Naloga	Izvedba in odgovornost	Naloga opravljena DA/ NE/ DELNO
Organizacija posveta z deležniki in strokovnjaki o razvoju standardov kakovosti.	svet agencije/ direktor	da

1. izvedbeni cilj

Agencija je na tem področju dejavno delala vse leto, svet agencije je o spremembah ZViS razpravljala na več sejah.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Oblikovani so bili predlogi za spremembo ZViS, agencija je o njih obvestila pristojno ministrstvo, druge visokošolske deležnike, pisno pobudo o tem pa je kot sestavni del mnenja o predlogu novele ZViS poslala tudi v državni zbor in generalnemu sekretariatu vlade.

Priložnost za izboljšanje

Prizadevanja za spremembo ZViS se morajo nadaljevati. Čim prej je treba stališča vodstva in sveta agencije predstaviti novemu ministru, pristojnemu za visoko in višje šolstvo, ter si ves čas prizadevati za čim prejšnjo spremembo ZViS. Predvsem s prehodom s programskih na institucionalne akreditacije, ureditvijo postopkov in pravic deležnikov ter s tem opustitev uporabe ZUP, ureditvijo transnacionalnega izobraževanja, pa tudi financiranja storitev agencije po izteku projekta ESS, je treba zagotoviti nemoteno delovanje agencije na vseh področjih, za katera je ustanovljena – mednje spada razvojno in analitično delo, ki ga zaradi premajhnega števila zaposlenih in prevelikega števila akreditacijskih in evalvacijskih postopkov (čez 200 na leto) še ni mogla ustrezno razviti.

2. izvedbeni cilj

Merila za visokošolsko transnacionalno izobraževanje so bila sprejeta pozneje kot druga merila zaradi zakonskih določb, ki ne upoštevajo raznolikosti (različnih oblik) tega izobraževanja. Zato je bilo tudi usklajevanje z deležniki dolgotrajnejše. Tudi pri usklajevanju meril s spremembami ZViS na tem področju se agencija srečuje s podobnimi težavami. Sprememba meril je pripravljena, svet agencije jo bo obravnaval na aprilski seji. S spremembo še vedno ne bodo urejene različne oblike transnacionalnega izobraževanja.

Priložnost za izboljšanje

Agencija si mora še naprej prizadevati za tako spremembo ZViS, ki bo omogočala ureditev različnih oblik transnacionalnega izobraževanja, med njimi tudi akreditacijo dislocirane enote slovenskega visokošolskega zavoda v tujini.

4. izvedbeni cilj

Naloge so bile uspešno opravljene. Sodelovanje z deležniki v visokem šolstvu se je okrepilo in izboljšalo predvsem pri vsakodnevnem delu. Izboljšano sodelovanje z deležniki je zelo dobro vplivalo na kakovost in učinkovitost dela agencije in strokovnjakov.

Priložnosti za izboljšanje

Agencija naj organizira več srečanj in delavnic z različnimi deležniki, na katerih bi obravnavali konkretne primere iz prakse, izmenjevali mnenja in iskali skupne rešitve.

VIRI

FINANČNI VIRI

Načrtovane dejavnosti agencije se financirajo iz integralnih in projektnih sredstev:

- prva izvirajo iz državnega proračuna;
- druga izvirajo iz sredstev evropskih strukturnih skladov (v nadaljevanju sredstva ESS) in so namenjena izključno za:
 - plače zaposlenih po projektu,
 - plačilo stroškov, nastalih pri akreditacijah visokošolskih zavodov in študijskih programov oziroma zunanjih evalvacijah visokošolskih zavodov, študijskih programov in višjih strokovnih šol (obiski skupin strokovnjakov),
 - stroške za službene poti,
 - stroške za obveščanje,
 - stroške za publikacije,
 - promocijski material,
 - stroške za konference, seminarje in delavnice,
 - računalniške storitve,
 - reprezentanco,
 - delni nakup računalniške in pisarniške opreme,
 - posredne stroške.

Z rebalansom proračuna aprila 2012 so se sredstva za financiranje dejavnosti agencije močno zmanjšala; in sicer tako proračunska sredstva kot sredstva ESS. Položaj je bil pereč, saj je bila ogrožena temeljna dejavnost agencije. Vodstvo agencije si je od maja 2012 do septembra 2012 prizadevalo tako za povečanje integralnih sredstev kot sredstev ESS, in sicer z večkratnimi sestanki na pristojnih ministrstvih, pisnimi urgencami in pojasnili.

Integralna sredstva

Proračunskih sredstev do konca leta 2012 ne bi bilo dovolj kljub vrsti varčevalnih ukrepov, s katerimi se je zmanjšala njihova poraba že ob rebalansu leta 2011 in tudi v začetku leta 2012. Zato si je agencija intenzivno prizadevala za povečanje sredstev za najbolj nujne fiksne izdatke, kar ji je naposled tudi uspelo.

Preglednica 1

Proračunska postavka	Rebalans / sprejeti proračun *	Pridobljena DODATNA sredstva v SEPTEMBRU	Zagotovljena sredstva v agenciji (iz plač)	Pridobljena DODATNA sredstva v NOVEMBRU	Zagotovljena sredstva v agenciji; v NOVEMBRU
Plače	375.012,00		(-16.000,00)		(-14.000,00)
Materialni stroški	135.700,96	10.808,94	16.000,00		10.791,28 + 853,64
Investicije	9.781,64	3.744,94			(-853,64)
Kakovost visokega šolstva	45.000,00	14.120,00		13.046,02	3.208,72
SKUPAJ	565.494,60	28.673,88	16.000,00	13.046,02	14.000,00

S sklepom vlade **septembra 2012** si je agencija del manjkajočih sredstev v znesku **28.673,88 EUR** pridobila iz tekoče proračunske rezerve, s čimer je lahko poravnala že nastale obveznosti do članov sveta, plačala najemnino in obratovalne stroške ter kupila nujno potrebno licenčno opremo. **Novembra** si je s sklepom vlade pridobila še **13.046,02 EUR**, s čimer je lahko poravnala preostale obveznosti do članov sveta. Poleg tega je s sklepom vlade septembra 2012 agencija prerazporedila neporabljen sredstva za plače v znesku 30.0000 EUR na druge proračunske postavke.

Preglednica 2

Proračunska postavka	Veljavni proračun 2012	Realizacija proračuna 2012	Delež realizacije 2012
Plače	345.012,00	343.976,46	99,7 %
Materialni stroški	174.154,82	174.151,77	100 %
Investicije	12.672,94	12.525,06	98 %
Kakovost visokega šolstva	75.374,74	75.300,33	99,9 %
SKUPAJ	607.214,50	605.953,62	99,8 %

Pojasnilo k posameznim postavkam:

a) Plače

Zaradi uveljavitve ZUJF in ker je trem delavcem prenehalo delovno razmerje, so na proračunski postavki za plače ostala neporabljen sredstva, in sicer 30.000,00 EUR. Sredstva so bila prerazporejena na drugi proračunski postavki (materialni stroški in kakovost visokega šolstva), iz katerih so se poravnali nujni fiksni mesečni izdatki ter že nastale obveznosti do članov sveta.

b) Materialni stroški

V skladu s splošnim finančnim stanjem v Republiki Sloveniji so bili tudi na agenciji sprejeti ukrepi za zmanjšanje stroškov porabe integralnih sredstev, in sicer že ob rebalansu leta 2011 ter tudi na začetku leta 2012 (omejitev predvsem na izplačevanje le nujnih fiksnih mesečnih izdatkov, niso se sklepale dodatne pogodbe, na primer za varovanje, zavarovanje pohištva, računalniško in drugo opremo ...).

Zaradi zmanjšanja proračunskih sredstev so se izplačila omejila le na nujne mesečne izdatke (najemnina in drugi obratovalni stroški: električna, ogrevanje, internet, vzdrževanje računalniške mreže, komunalne storitve itd.). Čeprav je svet agencije v skladu z 31. členom Sklepa o ustanovitvi Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu sprejel sklep o zunanji reviziji agencije v letu 2012 glede učinkovite porabe sredstev za uspešno doseganje načrtovanih ciljev, je zaradi pomanjkanja sredstev ni bilo mogoče opraviti. Sredstev za revizijo agenciji žal ni uspelo pridobiti, kljub temu da sta tako predsednica sveta kot v. d.

direktorja večkrat pisno in na sestankih na to obveznost agencije opozarjali ministrstvu, pristojni za finance ter visoko in višje šolstvo.

c) Investicije

V letu 2012 je bilo investicij zaradi pomanjkanja proračunskih sredstev izredno malo. Agencija jih je porabila le za nakup licenčne opreme ter za elektroinštalacijske storitve.

d) Kakovost

V skladu s splošnim finančnim stanjem v Republiki Sloveniji je tudi svet agencije sprejel ukrep za zmanjšanje stroškov porabe integralnih sredstev. 26. 9. 2012 je začel veljati Akt o spremembi in dopolnitvi poslovnika o delu sveta Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu (št. 0072-6/2010/32), s katerim se je plačilo za sejnine in delo članov sveta agencije in pritožbene komisije zmanjšalo za 25 %, plačilo za delo v delovnih skupinah pa se je ukinilo.

Sredstva ESS

Preglednica 1

A Proračunska postavka	B Načrt 2012	C Rebalans 2012 / Sprejeti proračun 2012	D Dodatna sredstva, pridobljena po rebalansu	E Skupaj sredstva ESS za leto 2012	F Vrnjena sredstva iz slov. udeležbe v proračunsko rezervo	G Veljavni proračun 2012
ESS – EU (85 %)	2.212.569,55	410.341,55	367.291,11	777.632,66		777.632,66
ESS - slovenska udeležba (15 %)	390.453,45	69.739,45	64.816,08	134.555,53	- 15.000,00	119.555,53
Skupaj ESS	2.603.023,0 0	480.081,00	432.107,19	912.188,19		897.188,19

Z rebalansom proračuna aprila 2012 (stolpec C) je bilo močno ogroženo uresničevanje ciljev iz projekta ESS in s tem nemoteno izvajanje akreditacijskih in evalvacijskih postopkov. Zato je v. d. direktorja takoj po prevzemu vodenja agencije maja 2012 zaprosila za dodatna sredstva. Odobrena so bila že junija 2012 (stolpec D). S povečanimi sredstvi ESS je agenciji uspelo opraviti vse načrtovane zakonsko predpisane naloge.

Preglednica 2

Proračunska postavka	Rebalans 2012 / Sprejeti proračun 2012	Veljavni proračun 2012	Realizacija proračuna 2012	Delež realizacije 2012
ESS – EU (85 %)	410.341,55	777.632,66	586.050,21	75 %
ESS - slovenska udeležba (15 %)	69.739,45	119.555,53	103454,14	87 %
Skupaj ESS	480.081,00	897.188,19	689.504,35	76,9 %

Realizacija razpoložljivih sredstev iz evropskih skladov je v letu 2012 znašala **76,9 %**. Ta je v primerjavi z letom 2011 veliko boljša. V letu 2011 je bila namreč le 23 %.

76,9 % realizacija sredstev ESS je nastala zaradi:

- nekončane informatizacije agencije (vsa plačila so se prestavila v leto 2013 oziroma 2014);
- manjših stroškov za plače in drugih izdatkov za zaposlene (v primerjavi z letom 2011 je bil na agenciji zaposlen en delavec manj, financiran iz sredstev ESS);
- manjših stroškov za izobraževanje oziroma usposabljanje strokovnjakov (zaradi v letu 2012 temeljite in nujno potrebne prenove programa usposabljanja strokovnjakov so se izobraževanja novih prestavila v leto 2013).

Če poleg razpoložljivih proračunskih sredstev upoštevamo še sredstva ESS, je realizacija sprejetega proračuna v letu 2012 znašala 86,1 %, kar je bistveno bolje kot v letu 2011, ko je znašala 42 %.

Agencija je opravila večino najpomembnejših nalog iz delovnega načrta za leto 2012, in sicer v skladu s strateškimi cilji in usmeritvami ter ob upoštevanju opisnih kazalcev, določenih v obrazložitvi rebalansa državnega proračuna za leto 2012:

- izvajanje akreditacijskih postopkov za visoko šolstvo;
- izvajanje zunanjih evalvacij višjih strokovnih šol;
- ohranitev članstva v reprezentativnih evropskih organizacijah (ECA, CEENQA);
- priprava na zunanjo evalvacijo ENQA ter
- vzpostavitev in vzdrževanje enotnega informacijskega sistema agencije.

Poleg tega je agencija pripravila predlog za spremembo projekta »Vzpostavitev nacionalnega sistema za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu 2010–2014«;

sprememba je bila potrjena konec julija 2012. S spremembo je agencija popravila dinamiko plačil ter zmanjšala skupno vrednost projekta za 3.698.414,78 EUR, ker so dveletne izkušnje pokazale, da za kakovostno izvedbo postavljenih nalog v predvidenem roku navedenega zneska ne potrebuje; ter dobila dovoljenje za zaposlitev še dveh delavcev.

Revizija Računskega sodišča Republike Slovenije

Junija 2012 je Računsko sodišče Republike Slovenije (v nadaljevanju: računsko sodišče) na podlagi sklepa o izvedbi revizije z dne 15. 6. 2012 agencijo obvestilo, da bo opravilo revizijo pravilnosti poslovanja agencije za leto 2011. Prvi sestanek agencije z revizorji računskega sodišča je bil julija 2012, na katerem je bil predstavljen potek revizijskega postopka ter dokumenti oziroma podatki, ki jih je morala agencija pripraviti pred obiskom revizorjev na agenciji, in sicer:

- podatke o odgovornih osebah po Zakonu o javnih financah za leto 2011, seznam kontaktnih oseb;
- interne akte agencije;
- seznam na novo zaposlenih delavcev v letu 2011 ter seznam vseh zaposlenih v letu 2011;
- vse sklepe Vlade RS in sklepe organov agencije, ki se nanašajo na izvrševanje proračuna za leto 2011;
- seznam pogodb nad vrednostjo 4.845.000 EUR, ki jih je agencija sklenila v letu 2011;
- seznam vseh postopkov javno-zasebnega partnerstva v letu 2011, na podlagi katerih so bile sklenjene pogodbe v letu 2011;
- seznam veljavnih pogodb v letu 2011, ki so bile sklenjene v pavšalnih zneskih;
- seznam izplačil za najemnine (brez lizingov), najemnih pogodb ter seznam izplačil za lizing (brez najemnin);
- podatke o študentskem delu;
- podatke o številu zaposlenih na dan 31. 12. 2010 ter številu zaposlenih na dan 31. 12. 2011;
- avtorske pogodbe;
- seznam potovanj zaposlenih v tujino;
- seznam sklenjenih pogodb in vzorčne primere pogodb;
- podatke o številu zaposlenih, ki so imeli v uporabi službeni mobilni telefon na dan 31. 12. 2011, o vrednosti porabe po posameznem mobilnem telefonu po mesecih; o velikosti preseženih zneskov porabe in o mesečnih vračilih teh zneskov.

Pregled poslovanja v letu 2011 se je na agenciji začel septembra 2012. Trajal je dobra dva meseca. V tem obdobju je bilo delo prilagojeno potrebam revizorjev računskega sodišča – pojasnjevanje nejasnosti, priprava dodatnih dokumentov in podatkov. Po pregledu na agenciji so revizorji v. d. direktorja in delavcem finančne službe predstavili začasne ugotovitve. Poročilo računskega sodišča naj bi bilo nared

v teh mesecih. Nanj bo mogoče v roku, ki ga bo določilo sodišče, dati pripombe oziroma pojasnila, po tem pa bo sodišče pripravilo končno poročilo.

Priprava finančnega načrta za leti 2013 in 2014

Ministrstvo za finance je agenciji 14. 8. 2012 poslalo informacije o načinu priprave finančnih načrtov proračunskih uporabnikov za leti 2013 in 2014. Ker vlada še ni sprejela razreza odhodkov po posameznih predlagateljih finančnih načrtov, je lahko agencija avgusta 2012 pripravila le vse obrazložitve, ki se nanašajo na politiko poslovanja, programe, podprograme, cilje in njihove kazalce. Obrazložitve so zelo pomembne, saj so sestavni del proračunskega gradiva in hkrati bistvene pri predstavitvi delovanja proračunskih uporabnikov, še posebej, kadar so proračunska sredstva omejena. Brez opisa politik in programov ni mogoče razumeti posameznih ciljev in kazalcev in težje je utemeljevanje potreb po finančnih sredstvih.

Na sestanku v. d. direktorja agencije in strokovnih delavcev pri generalnem direktorju Direktorata za proračun na Ministrstvu za finance 11. 9. 2012 so bili predstavljeni predvideni limiti pri pripravi proračuna za leti 2013 in 2014. Sredstev, predvidenih za delovanje agencije v teh dveh letih, je bilo veliko manj kot v letu 2011 (za več kot 30 %). Agencija je na sestanku predstavila svoj finančni položaj in predvsem pomanjkanje integralnih sredstev ter utemeljevala, zakaj jih za nemoteno delo potrebuje več (pojasnila so bila uspešna, saj ji je bilo od septembra do novembra 2012 odobrenih dodatnih 41.719,90 EUR). Svoja pojasnila je obširno utemeljevala tudi v obrazložitvi finančnega načrta za leti 2013 in 2014, ki ga je morala pripraviti do 24. 9. 2012, potem ko ji je 21. 9. 2012 Ministrstvo za finance poslalo informacijo o izhodiščih in določitvi razreza odhodkov za pripravo predlogov proračunov Republike Slovenije za leti 2013 in 2014.

Zaključni račun za leto 2012

Agencija je 22. februarja 2013 Ministrstvu za finance poslala Poslovno poročilo za leto 2012 (rok za oddajo je bil 28. 2. 2013) in v prvi polovici marca 2013 pripravila še zaključni račun za leto 2013; račun morajo vsako leto pripraviti vsi neposredni proračunski uporabniki v spletni aplikaciji SAPPRA; sestavljen je iz poročila o realizaciji finančnega načrta, obrazložitve podatkov bilance stanja, izjave o oceni notranjega nadzora javnih financ ter posebnega poslovnega poročila, ki vsebuje poročilo oziroma informacije o doseženih ciljnih glede na vnaprej postavljene ciljne vrednosti.

Agencija je v Izjavi o oceni notranjega nadzora javnih financ poudarila tveganje, ki ga še ne obvladuje dovolj. To je zmanjšanje sredstev za delo agencije. Prizadevanje za ohranitev proračunskih sredstev v letih 2013 in 2014 se bo moralo nadaljevati, poleg tega si jih bo morala agencija zagotoviti več, ko se izteče projekt ESS (konec leta 2014 – prizadevanja, da bi se podaljšal do leta 2015, potekajo).

KADROVSKI VIRI

Zaposlitve delavcev agencije so načrtovane:

- v kadrovskem načrtu agencije za tiste, ki se financirajo iz integralnih sredstev;
- v projektni dokumentaciji ESS pa za tiste, ki se financirajo iz sredstev ESS.

V kadrovskem načrtu agencije za leti 2012 in 2013 (poslanem Ministrstvu za finance) je sistemiziranih 14 delovnih mest, ki se financirajo iz proračunskih sredstev; v letu 2011 je bilo zaposlenih 12 delavcev. Položaj v letu 2012 je bil veliko slabši, saj sta z agencije odšla dva delavca (eden januarja, drugi konec julija 2012), poleg tega je delavka iz sektorja za kakovost prevzela vodenje agencije. Tako je bilo (brez v. d. direktorja) na agenciji v drugi polovici leta 2012 zaposlenih le 9 delavcev. Žal zaradi finančnih omejitev in sprejetega rebalansa državnega proračuna na izpraznjena mesta ni bilo mogoče zaposliti novih delavcev v skladu s kadrovskim načrtom.

Tudi med zaposlenimi, ki se financirajo iz sredstev ESS, je bil do septembra en delavec manj kot v letu 2011 (število zaposlenih se je zmanjšalo z 10 na 9). Vendar je pri zaposlitvah, ki se financirajo iz sredstev ESS, položaj drugačen. Pridobitev dodatnih sredstev junija 2012 je agenciji omogočila, da zaposli dva nova delavca, odobrena sprememba projekta ESS pa še dva (skupaj torej 4). Agencija si je na tej podlagi in po spremembah sistemizacije delovnih mest pridobila 3 nove delavce; eno delavko je v sektorju za splošne zadeve zaposlila septembra 2012, dve pa v sektorju za kakovost na začetku leta 2013 (januarja in februarja). Pripravljen je razpis za zaposlitev na še eno delovno mesto, ki se financira iz sredstev ESS. Ob koncu leta 2012 je bilo tako enako število zaposlenih kot ob koncu leta 2011 (10 zaposlenih), na začetku leta 2013 pa 12.

V primerjavi s koncem leta 2011, ko je bilo na agenciji zaposlenih skupaj 22 strokovnih delavcev, je bil kadrovski položaj skoraj vse leto 2012 bistveno slabši, saj so bili v povprečju na agenciji zaposleni trije delavci manj. V delovnem načrtu za leto 2012 je bilo napovedano, da se bo položaj popravil z načrtovanimi zaposlitvami iz sredstev ESS ter da bi se – ob zaposlitvi novega direktorja – približali načrtovanemu številu delavcev, to je od 24 do 25 vseh zaposlenih. Ena nova delavka je bila zaposlena septembra 2012, razpis za preostala delovna mesta je bil pripravljen – vendar je bil zaradi izbire novega direktorja, ki naj bi se na agenciji zaposlil oktobra 2012, in ker je v. d. direktorja želela odločitev o razpisu in izbiro delavcev prepustiti njemu – objavljen šele novembra 2012.

Kljub slabšemu položaju so strokovni delavci agencije v letu 2012 opravili skoraj vse naloge iz delovnega načrta, na nekaterih delovnih področjih so načrt celo močno preseгли. Z reorganizacijo dela, ki je podrobneje opisana v osrednjem poglavju, vzpostavitev dobrih odnosov med delavci in vodstvom agencije, velikokrat pa tudi z opravljanjem večjega števila nalog oziroma dela prek polnega delovnega časa, je agenciji poleg drugih nalog uspelo končati samoevalvacijo in se pripraviti na zunanjo presojo svojega dela, ki jo bo opravila skupina strokovnjakov konzorcija ECA in evropske študentske zveze (ESU).

V prihodnje si bo treba še naprej prizadevati za večje število zaposlenih, izboljšanje organizacije dela, pa tudi za spremembo ZViS, predvsem prehod na institucionalno akreditacijo, kar bo povzročilo, da agenciji ne bo treba več voditi čez 200 akreditacijskih in evalvacijskih postopkov na leto. S sedanjo kadrovske zasedbo je poleg drugih nujnih nalog – mednarodno sodelovanje, sodelovanje z deležniki, razvojno delo ipd. – nemogoče opraviti toliko dela, ne da bi bili delavci veliko preveč obremenjeni. Prizadevati si bo treba za pridobitev proračunskih sredstev za plače tistih delavcev, ki so do konca leta 2014 zaposleni po projektu ESS, kar je bilo napovedano in pojasnjeno že v Kadrovskem in finančnem načrtu za leti 2013 in 2014, ki ga je morala agencija poslati Ministrstvu za finance do 27. 9. 2012.

Načrt integritete

Po Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/2011-UPB2; v nadaljevanju: ZIntPK) spada agencija med zavezanca za oblikovanje načrta integritete. Gre za dokumentiran proces načrtovanja, izvajanja, spremljanja, pregledovanja in ukrepanja pri upravljanju s korupcijskimi tveganji in drugimi neetičnimi ravnanji.

Konec maja 2012 je bil sprejet Načrt integritete Nacionalne agencije RS za kakovost v visokem šolstvu. Za pripravo načrta je bila na agenciji imenovana delovna skupina, ki je proučila dejavnike tveganja in jih preverjala na treh področjih: razmere za delo (preglednost in kakovost predpisov in notranjih aktov), zaposleni (strokovno znanje in etično ravnanje pri uresničevanju zakonov in drugih predpisov) ter delovni procesi (organizacija in potek). Ugotovljena tveganja s predlogi ukrepov, njihovimi nosilci in roki za izvedbo (register tveganj) so bila potrjena 25. 5. 2012. Priprava načrta integritete je predvidena vsaki dve leti.

SKLEP

Leto 2012 je bilo poleg dejavnosti, ki jih mora agencija opravljati po zakonu in drugih aktih agencije, namenjeno predvsem vzpostavitvi boljšega in spodbudnejšega delovnega okolja ter reorganizaciji dela, da bi lahko v rokih, določenih v delovnem načrtu, opravili številne in zahtevne naloge. Agencija je bila pri njihovem uresničevanju zelo uspešna, kljub nepredvidenim dogodkom, kot so bili: zamenjava vodstva agencije in trije javni natečaji za izbiro direktorja, večmesečna pogajanja zaradi spreminjanja ZViS, prizadevanja za povečanje proračunskih sredstev in sredstev ESS, revizija računskega sodišča, zmanjšanje števila zaposlenih ipd. Močno je preseгла načrtovano število akreditacij in zunanjih evalvacij, saj se je s 175 povečalo na 219. Začela je postopke za podaljšanje akreditacije vseh štirih univerz, čeprav je bilo po načrtu predvideno, da bi se ti opravljali postopoma in končali 2015. Kljub temu da podaljšanje akreditacij univerz spada med najzahtevnejše in dolgotrajne postopke, je agencija podaljšala akreditacijo (in s tem končala postopek) Univerzi v Ljubljani, v sklepni fazi pa je postopek za podaljšanje akreditacije Univerzi na Primorskem.

V primerjavi z letom 2011 je bil narejen velik napredek na skoraj vseh področjih delovanja agencije. Poudariti je treba:

1. mednarodno sodelovanje; v letu 2012 se je močno povečalo. Medtem ko je bila v letu 2011 agencija navzoča na nekaj sestankih oziroma posvetih v tujini, je v letu 2012 plodno in enakovredno sodelovala kot partnerka v usmerjevalnih in delovnih skupinah različnih projektov, pa tudi kot koordinatorka projektov. Uspehi so vidni, zdaj se pripravlja na zunanjo evalvacijo ECA zaradi včlanitve v MULTRO Mutual Recognition of accreditation Results regarding Joint Programmes. Najpomembnejši dosežek mednarodnega sodelovanja pa je priznanje uspešnosti dela agencije na tujem.

V primerjavi z letom 2011, ko so v skupinah strokovnjakov v akreditacijskih postopkih sodelovali predvsem hrvaški strokovnjaki (članstvo tujega strokovnjaka v vsaki skupini je določeno z zakonom), se je sodelovanje v letu 2012 razširilo na številne evropske države (Avstrijo, Nemčijo, Španijo, Nizozemsko, Veliko Britanijo, Francijo, Češko, Madžarsko, Bolgarijo ...), podpisana je pogodba z agencijo ASIIN (članico ENQA) zaradi izmenjave strokovnjakov;

2. samoevalvacijo agencije in pripravo na včlanitev v ENQA oziroma vpis v EQAR; v letu 2012 so bile opravljene vse najpomembnejše naloge, povezane s samoevalvacijo agencije, ki je pogoj za članstvo v ENQA in EQAR, čeprav je bila samoevalvacija načrtovana že v letu 2011. Opravljene so bile v rokih iz akcijskega načrta, kljub temu da je bilo zaradi težav pri vodenju agencije in zamenjave vodstva aprila leta 2012 treba večino nalog narediti v drugi polovici tega leta. Agencija ni le prvič sistematično presojala vseh področij svojega delovanja, temveč ji je uspelo na podlagi izsledkov temeljito prenoviti priročnik za strokovnjake oziroma akreditacije in evalvacije, ki so temelj njenega delovanja, ter napisati samoevalvacijsko poročilo, v katerem je upoštevala ESG oziroma ugotavljala, ali jih izpolnjuje. To obširno in izčrpno poročilo je temelj, na podlagi katerega bodo evropska združenja (ENQA, EQAR) presojala, ali agencija izpolnjuje pogoje za

včlanitev. Izpolnjen je eden od temeljnih pogojev za uresničitev najpomembnejšega cilja, to je oddaja vloge za včlanitev v ENQA in vpis v EQAR.

V letu 2013 sta načrtovani kar dve zunanji evalvaciji agencije; prvo bo opravil konzorcij za akreditacijo ECA zaradi vključitve v projekt MULTRA, konec leta pa je načrtovana zunanja evalvacija združenja ENQA zaradi presoje izpolnjevanja ESG in včlanitve v to zvezo evropskih agencij.

Opravljen so bile še druge neuresničene naloge iz preteklih let, kot na primer izdelava spletne strani v slovenskem in angleškem jeziku, poenostavitev akreditacijskih in evalvacijskih postopkov, predstavitevna brošura agencije v slovenskem in angleškem jeziku ...

Agencija je veliko časa namenila tudi spreminjanju ZViS in izboljševanju meril za akreditacijo (pripravila je več osnutkov meril ter obrazcev za vlogo kot sestavnega dela meril) ter si pridobila dodatna proračunska sredstva in sredstva ESS, da je lahko opravila načrtovane naloge ...

Agencija si je pridobila večje zaupanje visokošolskih in višješolskih deležnikov in širše javnosti v svoje delo ter okrepila prepoznavnost v slovenskem prostoru. Nenehno si je prizadevala za izboljševanje lastne kakovosti, kar je temelj za učinkovit, z vsemi deležniki dogovorjen in splošno priznan sistem zunanje zagotavljanje kakovosti v visokem in višjem šolstvu. Prav na tem področju je naredila največji napredek.